

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i zamówień publicznych, przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Dobrcz przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy: Starszego Inspektora Annę Wośko, Starszego Inspektora Olę Stachowską, Inspektora Katarzynę Strzygócką-Kowalską w okresie od 18.04.2012 r. do 06.07.2012 r. na podstawie upoważnienia Nr 25/25/2012 z dnia 03.04.2012 r.

Jednostka kontrolowana: **Urząd Gminy w Dobrczu**
ul. Długa 50
86 – 022 Dobrcz

Okres objęty kontrolą: **Rok 2011 r. i I kwartał 2012 r.**

Przedmiot kontroli: Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych obejmująca swoim zakresem następujące tematy:

I.	Ustalenia ogólnie-organizacyjne.
II.	Księgowość i sprawozdawczość.
III.	Budżet jednostki samorządu terytorialnego.
	1. Dochody budżetowe.
	2. Wydatki budżetowe.
	3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.
IV	Gospodarka mieniem.
V	Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

1. Dane ogólne>

1.1. Kierownictwo jednostki:

Wójt:	Pan Krzysztof Szala pełni funkcję od dnia 03.11.1998 r. (uchwała Nr I/3/98 Rady Gminy w Dobrczu z dnia 03.11.1998 r. Ostatnio wybrany w wyborach bezpośrednich dnia 21.11.2010 r. – zaświadczenie Przewodniczącego Komisji Wyborczej z dnia 22.11.2010 r.
Sekretarz:	Pan Leszek Daroszewski pełni funkcję od dnia 18.12.1998 roku powołany uchwałą Nr III/32/98 Rady Gminy w Dobrczu z dnia 18.12.1998 roku. Zatrudniony na podstawie umowy na czas nieokreślony z dniem 01.01.2009 r.
Skarbnik:	Pani Jadwiga Rogozińska powołana na to stanowisko na mocy uchwały Nr VII/62/99 Rady Gminy w Dobrczu z dnia 27 lutego 1999 roku, zatrudniona z dniem 01.03.1999 r.
Przewodnicząca Rady Gminy Dobrcz:	Pani Halina Pietrzak wybrana na stanowisko uchwałą Rady Gminy Dobrcz Nr I/1/2010 z dnia 01.12.2010 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Dobrcz.

Oprócz wyżej wymienionych osób wyjaśnień w trakcie kontroli udzieliły następujące osoby:

– Anna Kowalska	Kierownik Referatu Spraw Obywatelskich,
– Wanda Przybył	Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Środowiska
– Joanna Chylewska	Z-ca Kierownika Referatu Finansowo-Podatkowego,
– Joanna Jendruszewska	Inspektor,
– Anna Stencel	Podinspektor,
– Barbara Szydłowska	Inspektor,
– Beata Sentkowska	Podinspektor,
– Lucyna Jakubek	Podinspektor,
– Wiesława Koszykowska	Podinspektor,
– Mariola Kwaśnik	Inspektor,
– Sandra Lenglin	Młodszy Referent,
– Joanna Rachfalska	Podinspektor,
– Waldemar Wawrzyniak	Inspektor,
– Andrzej Jurak	Specjalista.

1.2. Kontrole przeprowadzone w badanym okresie.

1.2.1. Kontrole w zakresie gospodarki finansowej przeprowadzone w Urzędzie Gminy Dobrcz w 2011 roku.

Na podstawie prowadzonej w Urzędzie Gminy Dobrcz książki kontroli ustalono, że w 2011 r. przeprowadzono w Urzędzie Gminy następujące kontrole w zakresie gospodarki finansowej:

cd
cd
cd
cd
cd

- w dniu 22-23.09.2011 r. przez pracowników Urzędu Wojewódzkiego której przedmiotem było wydatkowanie środków dotacji celowej na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2010 r. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 08.11.2011 r. Wojewoda zalecił:
 - przestrzeganie terminów składania wniosków o przekazanie gminie dotacji celowej na podatek akcyzowego,
 - dokumentowanie we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego procesu ich weryfikacji pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym.
- w dniu 1,2.02.2012 r. przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego, której przedmiotem było zrealizowanie projektu pn. Przebudowa drogi gminnej Sienno-Trzebień w ramach RPO WK-P na lata 2007 -2013, Oś priorytetowa 1 rozwój infrastruktury technicznej, Działanie 1.1 Infrastruktura drogowa. W Informacji pokontrolnej z dnia 13.02.2012 r. zalecono:
 - podczas prowadzenia postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego należy dokładać większej staranności w przestrzeganiu procedur formalnych w zakresie wymagań ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - zobowiązano Beneficjenta do zamieszczenia tablic pamiątkowych w terminie do 01.03.2012. r.
- w dniach od 29.10.2010 r. przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, której przedmiotem była kontrola zakresu rzeczowo-finansowego w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013 z realizacji operacji oraz lokalizacji operacji. „Budowa systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Dobrcz w miejscowościach Dobrcz i Kusowo”. Zespół kontrolny stwierdził, iż zakres zadania jest zgodny z dokumentacją do wniosku o płatność pośrednią i wniosku o przyznanie pomocy (projektem budowlanym oraz odpowiednimi decyzjami.

Ostatnia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej Urzędu Gminy Dobrcz została przeprowadzona przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Bydgoszczy w okresie od 18.03.2008 roku do 04.06.2008 r. i została udokumentowana protokołem RIO/KF/18/18/2008r. Na podstawie ustalonych w trakcie przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości, wydane zostały zalecenia pokontrolne - pismo RIO/KF/4104/118/2008 z dnia 31.07.2008 r. Prezes RIO wydając zalecenia pokontrolne zobowiązał Wójta do usunięcia nieprawidłowości ujawnionych w trakcie przeprowadzonej kontroli. Wójt pismem z dnia 20.08.2008 r. poinformował RIO w Bydgoszczy o wykonaniu zaleceń pokontrolnych.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.

2.1. Statut Gminy Dobrcz.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał:

- statut przyjęty uchwałą Nr III/23/2002 Rady Gminy Dobrcz z dnia 30 grudnia 2002 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 1 poz. 9 z dnia 08.01.2003 r.
- W Statucie zawarte zostały obligatoryjne elementy wyznaczone przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 j.t. Nr 142, poz. 1591 ze zm.):
- zasady tworzenia jednostek pomocniczych Gminy (art. 5 ust. 3 ustawy) w rozdziale III statutu,
- zasady dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych,

w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji Rady Gminy (art. 11b ust. 3 ustawy) w rozdziale IX,

- zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5 ustawy) w rozdziale VI,
- organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy organów gminy (art. 22 ust. 1 ustawy) rozdział V
- zasady działania klubów radnych (art. 23 ust. 2 ustawy) rozdział VII,
- uprawnienia jednostek pomocniczych do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy i zasady zarządzania i korzystania z mienia komunalnego (art. 51 ust. 3 ustawy) rozdział III.

Na terytorium gminy funkcjonuje 21 sołectw.

Statuty sołectw zostały przyjęte uchwałami Rady Gminy Dobrcz z dnia:

- Nr XVII/183/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVIII/199/2005 z dnia 31.03.2005 r. ,
- Nr XVII/184/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVII/185/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr V/46/2005 z dnia 30.03.2007 r. ,
- Nr XVIII/200/2005 z dnia 31.03.2005 r. ,
- Nr XVIII/205/2005 z dnia 31.03.2005 r. ,
- Nr XVIII/201/2005 z dnia 31.03.2005 r. ,
- Nr XVII/186/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVII/188/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVII/187/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVII/189/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVII/190/2005 z dnia 22.02.2005 r. ,
- Nr XVIII/202/2005 z dnia 31.03.2005 r. ,
- Nr XX/233/2005 z dnia 30.06.2005 r. ,
- Nr XVIII/203/2005 z dnia 31.03.2005 r. ,
- Nr XX/231/2005 z dnia 30.06.2005 r. ,
- Nr XX/229/2005 z dnia 30.06.2005 r. ,
- Nr XX/232/2005 z dnia 30.06.2005 r. ,
- Nr XX/230/2005 z dnia 30.06.2005 r. ,
- Nr XVIII/204/2005 z dnia 31.03.2005 r.

W Statutach uwzględniono zapisy dotyczące zarządzania i dysponowania mieniem komunalnym.

Z przedłożonego kontrolującym wykazu jednostek organizacyjnych Gminy – **akta kontroli Nr 25/12/I/1** do protokołu, wynika, iż na terenie Gminy funkcjonuje (poza Urzędem Gminy Dobrcz) 14 podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych, na które składają się:

- 10 jednostek budżetowych,
- 1 samorządowy zakład budżetowy,
- 3 osoby prawne, w tym:
 - 2 – instytucje kultury,
 - 1 SPZOZ

W jednostce prowadzony jest rejestr instytucji kultury.

2.2. Regulamin Organizacyjny Urzędu.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał regulamin organizacyjny Urzędu Gminy w Dobrczu przyjęty zarządzeniami:

- Nr 53/04 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 30.12.2004 r. ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem:
 - Nr 01/08 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 02.01.2008 r.,- utworzenie trzech nowych samodzielnych stanowisk pracy i uzupełnienie zakresów zadań poszczególnych komórek organizacyjnych,

Strukturę organizacyjną Urzędu określono w rozdziale II regulaminu. W wyniku kontroli ustalono, że w Urzędzie funkcjonują następujące referaty:

- Finansowo-Podatkowy,
 - Nieruchomości i Planowania Przestrzennego,
 - Gospodarki Komunalnej i Środowiska
 - Organizacyjny,
 - Spraw Obywatelskich,
 - Urząd Stanu Cywilnego,
- oraz
- Samodzielne stanowisko ds. kadr i archiwum,
 - Pełnomocnik ds. informacji niejawnych,
 - Pełnomocnik Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Pełnomocnik Wójta ds. promocji gminy i współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Stosownie do § 6 regulaminu Wójt jest kierownikiem urzędu i zwierzchnikiem służbowym pracowników urzędu oraz kierownikami gminnych jednostek organizacyjnych.

Regulamin organizacyjny określa organizację i zasady funkcjonowania Urzędu jak również ujęte w załącznikach:

- podział zadań i kompetencji pomiędzy kierownictwo urzędu
- zadania i kompetencje referatów i samodzielnych stanowisk pracy,
- zasady i tryb postępowania przy opracowywaniu i wydawaniu aktów prawnych,
- organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania indywidualnych spraw obywateli w Urzędzie,
- organizacja działalności kontrolnej,
- zasady podpisywania pism i decyzji.

Kontrolujący ustalili, że w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy ujęto Referat Oświaty, Kultury i Sportu niewystępujący w okresie 2011 r. i do dnia kontroli w jednostce. Zadania Referatu od 01.01.2001 r. przejął utworzony uchwałą Nr XIX/215/2000 Rady Gminy w Dobrczu z dnia 30 września 2000 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy Zespół Administracyjny Placówek Oświatowych o statusie jednostki budżetowej. Ponadto nie dokonano zmian w obowiązującym Regulaminie organizacyjnym polegających na:

- a) podziale z dniem 01.02.2012 r. dotychczasowego Referatu Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej na:
 - Referat Nieruchomości i Planowania Przestrzennego,
 - Referat Gospodarki Komunalnej i Środowiska,

b) utworzeniu nowej komórki organizacyjnej z dniem 01.02.2012 r. pn. Referat Organizacyjny.

Osobą odpowiedzialną zgodnie z § 11 ust 1 i ust 2 pkt 5 ww. Regulaminu organizacyjnego za nadzór i koordynację przygotowania projektów uchwał Rady i zarządzeń Wójta jest Pan Leszek Daroszewski Sekretarz Gminy.

W wyjaśnieniu złożonym w dniu 27.04.2012 r. (**akta kontroli Nr 25/12/I/2**) Pan Leszek Daroszewski Sekretarz Gminy wyjaśnił, że komórka organizacyjna Referat Oświaty, Kultury i Sportu została zlikwidowana z dniem 31.12.2000 r. i od 01.01.2001 r. zadania zlikwidowanego referatu przejął Zespół Administracyjny Placówek Oświatowych utworzony uchwałą Nr XIX/215/2000 Rady Gminy w Dobrczu z dnia 30 września 2000 r. Nowelizując Regulamin na skutek przeoczenia nie uwzględniono tej zmiany. Wyjaśnił, że obecnie opracowywany jest nowy schemat graficzny uwzględniający ww. zmiany a także podział Referatu Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej na Referat Nieruchomości i Planowania Przestrzennego oraz Referat Gospodarki Komunalnej i Środowiska. Zarządzenie Wójta uwzględniające powyższe zmiany zostanie wydane niezwłocznie. Opóźnienie spowodowane było sytuacją kadrową i poszukiwaniem adekwatnych rozwiązań organizacyjnych.

Zgodnie z Regulaminem służba finansowa Urzędu zorganizowana jest w formie Referatu Finansowo-Podatkowego na czele, którego stoi Skarbnik, który sprawuje nadzór nad pracą Referatu. W § 14, ust 1 określono szczegółowo zadania i kompetencje Referatu Finansowo-Podatkowego.

Podczas kontroli dokonano sprawdzenia zakresów czynności pracowników Referatu Finansowo-Podatkowego w aspekcie spójności z postanowieniami regulaminu organizacyjnego wyznaczającymi zadania dla służby finansowej. Na podstawie sprawozdania Z-06 o zatrudnieniu i czasie pracy sporządzonym za 2010 r. ustalono, że stan zatrudnienia w Urzędzie Gminy Dobrcz na dzień 31.12.2011 r. wynosił 37 osób.

Podczas kontroli sprawdzono, czy zostały powierzone na piśmie zakresy czynności wybranym losowo 6 pracownikom Referatu Finansowo-Podatkowego.

W wyniku kontroli ustalono, że pracownicy zatrudnieni w objętym kontrolą Referacie Finansowo-Podatkowym posiadali znajdujące się w aktach osobowych określone na piśmie zakresy czynności wraz z potwierdzeniem ich przyjęcia (podpis).

Wójt powierzył Skarbnikowi na piśmie zakres obowiązków i odpowiedzialności w zakresie rachunkowości oddzielnym pismem w dniu 27.04.2012 r. a ostatni zakres czynności w dniu 22.12.2009 r. W/w informacje były umieszczone w aktach osobowych Skarbnika oraz potwierdzone na piśmie.

2.4. Przepisy, instrukcje wewnętrzne.

a) Dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości.

W kontrolowanym okresie obowiązywały:

– zarządzenie Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych które zawierało:

- Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych (zał. nr 1),
- Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego (zał. nr 2),

- Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych (zał. nr 3),
- System ochrony danych w jednostce oraz opis systemu informatycznego rachunkowości (zał. nr 4)

Sprawdzono, czy przyjęte zasady rachunkowości zawierały obligatoryjne elementy, o których mowa w art. 10 ustawy o rachunkowości. Ustalono, że dokumentacja zawierała:

- określenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- system ochrony danych i ich zbiorów.

Przyjęte zasady rachunkowości zawierały obligatoryjne elementy, o których mowa w art. 10 ustawy o rachunkowości.

Ustalenia:

1. W wyniku kontroli ustalono, że opis konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” w Zakładowym Planie Kont dla jednostki w kontrolowanym okresie nie odpowiada faktycznie ewidencjonowanym operacjom realizowanym na tym koncie. W opisie konta zawarte zostały zapisy:

„Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych :

- 1) *otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym oraz dla dysponentów niższego stopnia,*
- 2) *z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z właściwym kontem.*

Na stronie Ma konta 130 ujmuje się:

- 1) *zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki, jak również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych), w korespondencji z właściwymi kontami zespołów 1.2.3, 4, 7 lub 8);*
- 2) *okresowe przelewy dochodów budżetowych do budżetu,*
- 3) *okresowe przelewy środków pieniężnych dla dysponenta niższego stopnia (ewidencja szczegółowa według dysponentów, którym przelano środki pieniężne).*

Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem (...)

Konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu.

Ze względu na fakt, że kontrolowana jednostka posiada wspólny rachunek bankowy dla Urzędu i budżetu w zakresie *dochodów i wydatków* to w jednostce nie występują wyżej opisane operacje gospodarcze. Nie występuje przekazywanie środków finansowych na wydatki realizowane przez Urząd na oddzielny rachunek bankowy Urzędu gdyż wydatki są realizowane bezpośrednio z rachunku budżetu. Tak samo nie następuje przelewanie uzyskanych dochodów w Urzędzie na rachunek budżetu.

Jednostka budżetowa – Urząd Gminy nie posiada odrębnego rachunku bankowego do realizacji dochodów ani wydatków. Samo zaznaczenie, że konto 130 *może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu* nie odzwierciedla faktycznie dokonywanych operacji gospodarczych, jak również sposobu ich księgowania.

Zapisy dokonywane na koncie 130 nie odzwierciedlają w pełni zapisów dokonywanych na rachunku budżetu jak podano w ZPK, są faktycznie wycinkiem dotyczącym tylko jednostki, jaką jest Urząd Gminy, czego nie zaznaczono w opisie konta 130.

Zakładowy Plan Kont jest wycinkiem procedur systemu kontroli zarządczej i powinien odzwierciedlać procesy, jakie zachodzą w jednostce w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i stanowić jednocześnie uregulowanie wewnętrzne obowiązujące w jednostce.

2. W opisie konta 902 „Wydatki budżetu” został zawarty zapis „Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu *bez podziałek klasyfikacji* z uwzględnieniem podziału na jednostki”. Na podstawie ewidencji księgowej konta 902 wydruk pn. „Księga Główna (Obroty Kont) za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. ustalono, że nie prowadzono ewidencji na tym koncie wg klasyfikacji budżetowej w ww. okresie, czym naruszono zasady funkcjonowania powyższego konta ujęte, w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) (Dz. U. Nr 128, poz. 861). W 2012 r. ewidencja prowadzona była prawidłowo tj. zgodnie z klasyfikacją budżetową.

Kontrolujący zadali pytanie Pani Jadwidze Rogozińskiej Skarbnikowi Gminy o przyczynę powyższych nieprawidłowości. W złożonych wyjaśnieniach Pani Jadwiga Rogozińska Skarbnik Gminy stwierdziła:

- opis konta 130 mówił ogólnie o możliwych operacjach przeprowadzanych na nim. Wyjaśniła, że w trakcie opracowania jest nowy plan kont, w którym uszczegółowione zostaną zapisy dotyczące konta 130 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19.01.2012 r. z uwzględnieniem przyjętego rozwiązania tj. wspólnym rachunkiem bankowym dla budżetu i jednostki – Urzędu Gminy,
 - nie prowadzono ewidencji na koncie 902 wg klasyfikacji budżetowej ze względu na fluktuację kadr przyjęto zapis uproszczony. Od 01.01.2012 r. ewidencja jest prowadzona na koncie 902 wg klasyfikacji budżetowej. W opracowywanym obecnie planie kont zapis zostanie usunięty,
- (akta kontroli nr 25/12/I/3).**

Kontrolujący sprawdzili wykonanie zaleceń pokontrolnych przekazanych pismem Prezesa RIO Nr RIO/KF/4104/118/2008 z dnia 31.07.2008 r. w zakresie;

- *opracowania i zatwierdzenie do stosowania w jednostce wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych (programów komputerowych) wraz z opisami systemu przetwarzania danych, systemu informatycznego oraz programowych zasad ochrony danych, stosownie do treści art. 10 ust.1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002r., Nr 76, poz. 694 ze zm.).* W wyniku kontroli ustalono, że zarządzeniem Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrez z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek

- budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych które zawierało min. „System ochrony danych w jednostce oraz opis systemu informatycznego rachunkowości (zał. nr 4)”. W wykazie ujęto obowiązujące w jednostce programy wraz z ich charakterystyką i systemem ochrony danych w jednostce, tym samym zalecenie zostało wykonane,
- *zaprzestania prowadzenia gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrczu na zasadach jednostki budżetowej i finansowania jego działalności bezpośrednio z budżetu gminy. Prowadzenie działalności w zakresie kultury wyłącznie w formie określonej przepisem art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r., Nr 13, poz. 123 ze zm.) i finansowanie tej działalności za pomocą dotacji, zgodnie z przepisem art. 28, art. 32 cyt. ustawy. Kontrolujący ustalili, że uchwałą Nr XV/178/2008 z dnia 30.09.2008 r. w sprawie powołania gminnej instytucji kultury Gminny Ośrodek Kultury w Dobrcz powołano GOK jako instytucję kultury. Zgodnie z § 16 Ośrodek prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w art. 27-29 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Na podstawie ewidencji analitycznej konta 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych” (wydruk pn. „Księga główna obrotu kont” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.) ustalono, że jednostka otrzymała w 2011 r. dotację w kwocie 341.000,00 zł. W dniu 27.03.2012 r. GOK złożył do rejestru instytucji kultury w którym jest pod poz. 2 bilans za 2011 r., rachunek zysków i strat, informację z wykonania dotacji za 2011 r. Tym samym zalecenie pokontrolne zostało wykonane.*
- b) Instrukcja kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Dobrcz przyjęta zarządzeniem Nr 67/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie: zasad kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Dobrcz. Wymogi określone w ww. Instrukcji obejmują wymogi objęte standardem Nr 14 Standardów kontroli zarządczej wydanych w formie Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16.12.2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15 poz. 84). dotyczące szczegółowych mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. W trakcie kontroli kontrolujący dokonają sprawdzenia działania ww. zasad.
- c) Instrukcja inwentaryzacyjna w Urzędzie Gminy Dobrcz wprowadzona zarządzeniem Nr 27/2007 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 30.07.2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy, która zawierała uregulowania dotyczące:
- zasady ogólne,
 - odpowiedzialność za składniki mienia,
 - opis celu, trybu, zasad przeprowadzania oraz rozliczania jej wyników, metody, terminy, trybu powołania i obowiązków komisji inwentaryzacyjnej.
- Odpowiedzialność za należyte zabezpieczenie majątku gminy ponosi Sekretarz Gminy. Nadzór nad całokształtem prac inwentaryzacyjnych sprawuje Skarbnik Gminy lub inni wyznaczeni przez Wójta pracownicy.
- d) Instrukcja ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Dobrczu przyjęta zarządzeniem Nr 68/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie instrukcji dotyczącej ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Dobrczu. Instrukcja zawierała uregulowania dotyczące zasad oznakowania, rodzaje druków oraz zasady gospodarowania nimi.
- e) Regulamin kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy wprowadzony zarządzeniem Nr 25/07 Wójta Gminy Dobrcz z

dnia 13.07.2007 r. w sprawie wprowadzenia regulamin kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy.

Zgodnie z § 4 ww. Regulaminu za prawidłową realizację zadań w zakresie kontroli wewnętrznej odpowiada Sekretarz Gminy.

Regulamin zawierał:

- uregulowania ogólne,
- formę i zakres kontroli,
- tryb przeprowadzania kontroli,
- prawa i obowiązki kontrolowanego,
- prawa i obowiązki kontrolującego,
- dokumentowanie przebiegu kontroli,
- protokół z kontroli,
- wystąpienie pokontrolne
- akta kontroli,
- czynności pokontrolne.

Do Regulaminu w formie załączników dołączono wzory:

- planu kontroli na rok...,
- upoważnienie,
- protokół z kontroli.

3. Funkcjonowanie kontroli zarządczej w jednostce.

W oparciu o przepis art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych kontrolujący zbadali funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Dobrcz. Zgodnie z przytoczonym przepisem zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Wójta a w oparciu o przyjęte w formie komunikatu Ministra Finansów standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

1. wprowadzenia uregulowań wewnętrznych w zakresie kontroli zarządczej,
2. uwzględnienia w systemie kontroli zarządczej poziomów funkcjonowania kontroli zarządczej,
3. przestrzegania przyjętych uregulowań wewnętrznych.

Ad 1) W kontrolowanej jednostce zarządzeniem Nr 59/2011 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 09.09.2011 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Dobrcz wprowadzono zasady kontroli zarządczej. Uzupełnieniem procedur kontroli zarządczej w jednostce są ww. regulaminy i instrukcje obowiązujące w jednostce jak również zarządzenia Wójta wymienione w § 31 ww. zarządzenia dotyczące min.: naboru pracowników, Regulaminu Pracy, szkoleń, BHP, regulaminu wynagradzania, oceny kwalifikacji pracowników, sposobu przeprowadzania służby przygotowawczej, przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi, w sprawie opodatkowania przychodów uzyskanych z tytułu przyznania nagrody lub umorzenia należności budżetowych wynikających z umów cywilnoprawnych, Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”.

W § 4 zarządzenia określono zgodnie z art. 68 ww. ustawy o finansach publicznych określono cele kontroli zarządczej, do których zaliczono zapewnienie w szczególności:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,

- skuteczności i efektywności działania ,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji.

Pominięto w tym wykazie taki cel jak zarządzania ryzykiem. Jednakże w zarządzeniu poświęcono mu cały rozdział 3 pn „Polityka zarządzania ryzykiem”.

Ad 2 Poziomy funkcjonowania kontroli zarządczej na terenie Gminy.

Zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi na terenie Gminy funkcjonują 2 poziomy kontroli zarządczej: na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych - odpowiedzialni za nią są kierownicy jednostek organizacyjnych, oraz na poziomie Gminy - odpowiedzialny za nią jest Wójt. Na I poziomie funkcjonowania kontroli zarządczej, czyli poszczególnych jednostek organizacyjnych opracowane zostały zasady kontroli zarządczej wprowadzone ww. zarządzeniem Wójta Gminy Dobrcz w Urzędzie, jak również uregulowaniami wewnętrznymi przyjętymi zarządzeniami Wójta omówionymi wyżej a wyszczególnionymi w w § 31 ww. zarządzenia dotyczącego kontroli zarządczej.

Na poziomie II, czyli j.s.t zorganizowano kontrolę poprzez przyjęcie ww. zarządzenia Nr 59/2011 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 09.09.2011 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Dobrcz.

Kontrolujący sprawdzili, czy w okresie kontrolowanym opracowano, planu kontroli podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych. Plan kontroli na 2011 r. nie został opracowany. Zgodnie z:

- dyspozycją § 7 pkt 1 i 2 (rozdział III) zarządzenia Nr 25/07 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 13 lipca 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych gminy.
- przepisem § 22 ust 2 ww. zarządzenia Nr 59/2011 „*Institutionalna, kompleksowa kontrola finansowa winna być przeprowadzana co najmniej raz na dwa lata w każdej jednostce*”.

kontrola wewnętrzna przeprowadzana jest na podstawie rocznego planu kontroli (...) a instytucjonalna, kompleksowa kontrola finansowa winna być przeprowadzana co najmniej raz na dwa lata w każdej jednostce (...).

Kontrolujący zadali pytanie Panu Krzysztofowi Szali Wójtowi Gminy w jaki sposób w okresie 2011 r. sprawowana była kontrola zarządcza na drugim poziomie tj. podległych jednostek organizacyjnych. Pan Wójt wyjaśnił (**akta kontroli Nr 25/12/I/4**), że kontrola zarządcza na II poziomie była sprawowana w 2011 r. w oparciu o plan narad Wójta Gminy z kadrą kierowniczą Urzędu i kierownikami podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych. Terminy i tematykę narad określa zarządzenie Wójta Gminy Nr 70/10 z dnia 30.12.2010 r. Nadto elementy kontroli zarządczej są realizowane w trakcie analizy i zatwierdzania corocznie arkuszy organizacyjnych placówek oświatowych, w trakcie podsumowań i omawiania wniosków z kontroli przeprowadzonych przez Kuratorium Oświaty, Państwową Inspekcję Pracy i in. W trakcie 2011 r. odbyły się narady z dyrektorami placówek oświatowych poświęcone bieżącemu funkcjonowaniu placówek oświatowych. Pozostałe jednostki – nadzorowane kontrolowane były poprzez analizę składanych przez nie sprawozdań. Odnosząc się do złożonych wyjaśnień, należy stwierdzić, że poza wymienionymi działaniami Pan Wójt jest również odpowiedzialny za kontrolę w zakresie gospodarki finansowej podległych i nadzorowanych jednostek, a tą bez profesjonalnej kontroli na miejscu w jednostce nie można przeprowadzić. Zgodnie z § 6 rozdziału II zarządzenia Wójta Gminy

Dobrcz Nr 25/07 z dnia 13.07.2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych gminy określającym formę i zakres kontroli wewnętrznej kontrola obejmuje badanie prawidłowości wykonywania zadań należących do zakresu działania podmiotu kontrolowanego w szczególności m.inn. (pkt 1 c) w zakresie przestrzegania procedur kontroli, w tym wydatkowania środków publicznych, wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ponoszonych w związku z realizacją zadań.

Zgodnie ze standardami kontroli zarządczej przyjętymi Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84) w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych jednym ze standardów są „Mechanizmy kontroli”. Zgodnie z pkt 14 „Szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych” w jednostce powinny istnieć przynajmniej następujące mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych

- a) rzetelne i pełne dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych,
- b) zatwierdzanie (autoryzacja) operacji finansowych przez kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione,
- c) podział kluczowych obowiązków,
- d) weryfikacja operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji.

W nawiązaniu do powyższego standardu należy stwierdzić, że aby Pan Wójt mógł sprawować na II poziomie kontrolę zarządczą, czyli w jednostkach organizacyjnych gminy konieczne jest sprawdzenie czy istnieją w ww. zakresie mechanizmy kontroli w jednostkach, czy są wystarczające i czy są przestrzegane poprzez prowadzenie udokumentowanych kontroli finansowych w jednostkach organizacyjnych.

Na 2012 r. plan kontroli finansowych został opracowany przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy i zatwierdzony przez Wójta w dniu 31.03.2012 r. W planie ujęto kontrole wszystkich podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych. Wg wyjaśnienia Pani Skarbnik opóźnienie w sporządzeniu planu kontroli było spowodowane jej nieobecnością z powodu choroby.

W okresie 2011 r. w Urzędzie Gminy przeprowadzono następujące kontrole wewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej:

- w dniach 23.05.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto
 - księgowanie dochodów UG,
 - wymiaru podatku od środków transportowych,wydawania decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- w dniach 17.06.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto:
 - sprawdzenie prawidłowości opodatkowania nowo-oddanych do użytkowania budynków mieszkalnych w obrębie Wudzyn, Wudzynek i Zalesie.Ustalono że nie wszystkie budynki pomimo wezwania do złożenia informacji zostały opodatkowane.
- w dniach 11.-12.07.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto:
 - poprawność w zakresie księgowania na koncie 221 i dotyczących naliczeń należności z tytułu podatków (przypisy, odpisy). Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- w dniach 12.-13.09.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto:
 - księgowanie opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu,

- księgowanie przypisów i odpisów dochodów z tytułu podatku od środków transportowych oraz sprzedaży mienia.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- w dniach 14.-16.12.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto:
 - księgowanie kredytów oraz pożyczek,
 - przypisywanie dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych (ZAPO i POPS) wg sprawozdań miesięcznych Rb-27Si Rb-28S,
 - terminowość rozliczania dotacji,
 - wrywkowe sprawdzanie terminowości egzekwowania sprawozdań od jednostek organizacyjnych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- w dniach 14.-16.12.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto:
 - terminowość sporządzania sprawozdań,
 - księgowanie przypisów, odpisów i wpłat dochodów przekazywanych przez urzędy skarbowe,
 - przekazywanie dochodów z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
 - sprawdzenie procedur windykacji należności, do których nie stosuje się przepisów ordynacji podatkowej.

Nieprawidłowości w zakresie 3 pierwszych zagadnień nie stwierdzono. Ustalono brak precyzyjnych procedur windykacji należności, do których nie stosuje się przepisów ordynacji podatkowej. W dniu 10.11.2011 r. Wójt wydał zarządzenie Nr 75/2011 w powyższej sprawie, które zostało zmienione następnie zarządzeniem Nr 81/2011 z dnia 30.12.2011 r.

- w dniach 30.12.2011 r. w Urzędzie Gminy przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto: pobieranie i odprowadzanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

W okresie 2012 r. w Urzędzie Gminy przeprowadzono następujące kontrole wewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej:

- w dniach 12-13.04.2012 r. w Urzędzie Gminy na stanowisku pracy księgowej d/s księgowości opłat czynszowych za mieszkania komunalne przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto:
 - egzekwowanie należności oraz księgowanie opłat z tytułu czynszu za mieszkania komunalne,
 - analiza miesięcznych wpłat z tytułu czynszu od wspólnot mieszkaniowych.

Ustalono:

- narastający brak rozliczeń użytkowników mieszkań komunalnych z tytułu centralnego ogrzewania za lata ubiegłe, co opisano w rozdziale II- saldo konta 221.
- w dniu 02-04.2012 r. w Urzędzie Gminy na stanowisku pracy Podinspektora przez Panią Jadwigę Rogozińską Skarbnika Gminy. Zakresem kontroli objęto prawidłowość pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Ad 3 Realizacja obowiązków wynikających z przepisów ustawy o finansach publicznych i przyjętego zarządzenia wewnętrznego w sprawie kontroli zarządczej:

Obowiązki kierownika jednostki wynikające z ww. przepisu art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na etapie zorganizowania systemu kontroli zarządczej w jednostce zostały spełnione poprzez wprowadzenie do użytku wewnętrznego regulaminu kontroli zarządczej przyjętego zarządzeniem Nr 59/2011 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 09.09.2011 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Dobrcz. Kontrolę zarządczą sprawowaną przez Wójta w Urzędzie stanowią również kontrola finansowa sprawowana przez Skarbnika, kontrola funkcjonalna sprawowana przez osoby znajdujące się na kierowniczych stanowiskach w Urzędzie w ramach nadzoru oraz urzędników wyznaczonych do realizacji powierzonych zadań. Wyznaczone zostały osoby do sprawowania kontroli poprzez wskazanie, w § 1 że kontrolę zarządczą pierwszego stopnia wykonują kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Dobrcz. Na poziomie II - j.s.t za kontrolę odpowiedzialny jest Wójt.

Zgodnie z § 3 pkt 6 ww. zarządzenia koordynatorem kontroli zarządczej jest Sekretarz Gminy Pan Leszek Daroszewski. Jak wskazano wyżej w jednostce nie opracowano planu kontroli na 2011 r. Kontrolujący zadali pytanie Panu Leszkowi Daroszewskiemu Sekretarz Gminy jako koordynatorowi kontroli zarządczej o przyczynę nie opracowania w 2011 r. planu kontroli podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych oraz planu kontroli w Urzędzie Gminy. Obowiązek opracowania planu kontroli wynika również z rozdziału III § 7 pkt 1, 2 zarządzenia Nr 25/07 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 13 lipca 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych gminy. Pan Sekretarz wyjaśnił (**akta kontroli Nr 25/12/I/5**) w piśmie z dnia 18.05.2012 r. odniósł się do kontroli w Urzędzie Gminy stwierdzając że odstąpiono od opracowania planu kontroli, gdyż wdrożono system elektronicznego obiegu dokumentów „PROTON”, który dokonuje funkcje samokontroli oraz pozwala oceniać projekty odpowiedzi, postanowień i decyzji. System może być rozbudowywany o wiele nowych funkcjonalności pozwalających na kontrolę i monitoring pracy Urzędu. W 2011 r. wprowadzono badania satysfakcji klientów i monitoring pracy Urzędu. Zarządzeniem Nr 6/12 Wójta Gminy z dnia 06.04.2012 r. powołano zespół wdrażający doskonalenie systemu zarządzania Urzędem z wykorzystaniem modelu badania kompetencji i samooceny pracy pn. Wspólna Metoda Oceny „CAF 2006” – narzędzie kompleksowego zarządzania jakością przeznaczonym dla jednostek administracji publicznej. Odnosząc się do wyjaśnienia Pana Sekretarza należy stwierdzić, że nadal jako jedna z procedur kontroli zarządczej widnieje w zarządzeniu Nr 59/11 Wójta Gminy z dnia 09.09.2011 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Dobrcz zarządzenie Nr 25/07 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 13 lipca 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych gminy. Zatem obowiązek opracowania planu kontroli nie został odwołany. Pan Sekretarz przedstawił plan kontroli na 2012 r. oraz zarządzenie Nr 6/12 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 06.04.2012 r. w sprawie powołania Koordynatora CAF 2006 oraz Zespół ds. Samooceny.

W wyniku kontroli ustalono, że w 2011 r. i do dnia kontroli w 2012 r. nie przeprowadzono żadnej kontroli finansowej w jednostkach podległych i nadzorowanych j.s.t.. Obowiązujące w jednostce uregulowania wewnętrzne nakładają na Skarbnika Gminy obowiązek kontroli finansowej w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy. Obowiązek sporządzenia planu kontroli i ich przeprowadzenia wynika z:

- § 7 pkt 2 zarządzenia Nr 25/07 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 13 lipca 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych gminy,
- § 22 ust 3 zarządzenia Nr 59/2011 Wójta Gminy z dnia 09 września 2011 r. w sprawie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Dobrcz (kontrola raz na dwa lata).

Kontrolujący zadali pytanie Pani Jadwidze Rogozińskiej Skarbnikowi Gminy czy zostały przeprowadzone kontrole gospodarki finansowej w jednostkach organizacyjnych Gminy oraz czy został opracowany plan kontroli w ww. jednostkach na 2011. Pani Skarbnik wyjaśniła (**akta kontroli Nr 25/12/I/3**), że plan kontroli finansowych na 2011 rok nie został opracowany. Kontrole finansowe jednostek wg wyjaśnienia Pani Skarbnik *odbywały się systematycznie w ramach pracy na budżecie oraz w ramach miesięcznych narad organizowanych przez Wójta Gminy Dobrcz. Kontrole te nie są udokumentowane.* Powyższe narusza § 17 ust 1 zarządzenia Nr 25/07 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 13 lipca 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych gminy, zgodnie z którym z przeprowadzonej kontroli sporządza się:

- 1) protokół kontroli, jeżeli zebrane dowody wskazują na wystąpienie nieprawidłowości,
- 2) sprawozdanie z kontroli, jeżeli nie wystąpiły nieprawidłowości,

Wobec powyższego z przeprowadzonych kontroli zgodnie z ww. zarządzeniem należało sporządzić protokół lub sprawozdanie.

Kontrolujący sprawdzili realizację:

- obowiązku wynikającego z przyjętej w jednostce polityki zarządzania ryzykiem. Zgodnie z przepisem § 17 ust. 2 ww. zarządzenia Nr 59/2011 Wójta Gminy kierownik oraz stanowiska funkcyjne, w zależności od częstotliwości dostrzeganych zmian (zagrożeń), nie rzadziej niż na pół roku, dokonują identyfikacji zewnętrznego i wewnętrznego ryzyka związanego z poszczególnymi celami i zadaniami jednostki. W wyniku kontroli ustalono, że sporządzone zostały karty oceny ryzyka przez 6 pracowników w obszarze realizacji budżetu, systemów informatycznych, zarządzania kadrami. Ryzyko oceniono jako niskie lub średnie,
- obowiązku wynikającego z przepisu § 40 ww. zarządzenia Nr 59/2011 Wójta Gminy w zakresie złożenia przez kierowników jednostek organizacyjnych do dnia 27 lutego każdego roku oświadczenia o stanie kontroli zarządczej. Ustalono na podstawie przedstawionych oświadczeń, że kierownicy wszystkich jednostek złożyli oświadczenia. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kozielcu ocenił, że w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza, bez określenia zastrzeżeń dotyczących funkcjonowania kontroli i propozycji działań zaplanowanych w roku następnym w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej. W trakcie trwania kontroli uzupełniono powyższe zagadnienia.

Kontrolujący sprawdzili wykonywanie przez badaną jednostkę obowiązków w zakresie kontroli zarządczej określonych przepisami art. 68 i 69 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) oraz wewnętrznymi uregulowaniami jednostki podczas badania poszczególnych zagadnień, co zostało zawarte w niniejszym protokole.

II Księgowość i sprawozdawczość.

1 Gospodarka pieniężna i kontrola kasy.

W kontrolowanym okresie w jednostce nie funkcjonowała kasa.

1.3. Stan rachunków bankowych.

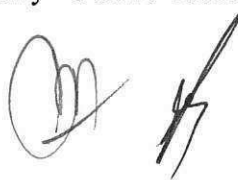
Kontrolą objęto przestrzeganie przez kontrolowaną jednostkę przepisów art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w zakresie spełnienia obowiązku wyboru banku prowadzącego bankową obsługę budżetu na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Kontrolujący ustalili, że bankowa obsługa budżetu w 2011 r. prowadzona była przez Bank Spółdzielczy w Bydgoszczy, Oddział w Dobrczu z siedzibą w Kotomierzu na podstawie umowy zawartej w dniu 31.12.2009 r. Umowa została zawarta na czas określony od 01.01.2010 r. do dnia 31.12.2012 roku.

Na podstawie przedłożonych kontrolującym opłat i pobranych przez bank prowizji dla wszystkich rachunków Urzędu Gminy ustalono, że opłaty za okres 01.12 2008 r. do 30.11. 2009 r. wyniosły 6.112,50 zł. Obowiązujący w tym okresie kurs euro ustalony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 19.12.2007 r. w sprawie średniego kursu złotego do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 241, poz. 1763) wynosił 3,8771. Wobec powyższego uwzględniając okres 3 lat obowiązywania umowy wartość zamówienia wyniosła 18.337,50 zł, to zgodnie z przepisem art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, jednostka nie była zobowiązana do stosowania przepisów ustawy prawo zamówień publicznych, ponieważ wartość zamówienia nie przekraczała 14.000 euro.

Kontrolujący sprawdzili wykonanie zalecenia pokontrolnego przekazanego jednostce pismem Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 31.07.2008 r. znak RIO/KF/4104/118/2008 w zakresie Prawidłowe oszacowanie wartości zamówienia na prowadzenie bankowej obsługi budżetu Gminy, w przypadku, gdy wartość zamówienia przekroczy wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro dokonanie wyboru banku do obsługi rachunku bankowego budżetu gminy na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, zgodnie z art.195 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, że wartość zamówienia została ustalona w wysokości wydatków poniesionych na obsługę bankową za okres jednego roku tj. od 01.12 2008 r. do 30.11. 2009 r. w kwocie 6.112,50 zł. Nie uwzględniono w obliczeniu wartości zamówienia faktu, że dotyczy on usługi lub dostawy powtarzającej się okresowo. Zgodnie z przepisem art. 34 ust 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, przy zamówieniu udzielonym na czas nieoznaczony - wartość ustalona jest z uwzględnieniem okresu 48 m-cy wykonywania zamówienia, natomiast przy zamówieniu na czas oznaczony dłuższy niż 12 m-cy - wartością zamówienia jest wartość ustalona z uwzględnieniem okresu wykonywania umowy. W przedstawionym przypadku suma wydatków poniesionych przez gminę na obsługę rachunku bankowego w okresie 36 miesięcy wykonywania zamówienia wynosiła 6.112,50 zł (3 x 6112,50 zł), czyli 4.729,69 euro (przy zastosowaniu kursu euro 1 euro = 3,8771 zł). Przy prawidłowym oszacowaniu wartości zamówienia, wartość ta nie przekroczyłaby granicznej wielkości określonej w przepisie art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych i wyboru banku dokonano faktycznie prawidłowo, tj. bez stosowania ustawy– Prawo zamówień publicznych. Jednakże wartość

zamówienia nie została ustalona prawidłowo. Udzielono instruktażu osobie dokonującej ustalenia wartości zamówienia Pani Wandzie Przybył - Kierownikowi Referatu Gospodarki Komunalnej i Środowiska odpowiedzialnej za nadzór nad stosowaniem ustawy Prawo zamówień publicznych w powyższym zakresie.

Stan środków pieniężnych na rachunku bankowym budżetu (jako organu) oraz rachunków prowadzonych dla Urzędu i podległych jednostek na dzień 31.12.2011 r. przedstawia zestawienie zawarte w **aktach kontroli nr 25/12/II/1**.

Saldo konta 133 „Rachunek budżetu” oraz kont pozostałych rachunków dla Urzędu Gminy porównano z saldami rachunków bankowych wynikających z nadesłanego na dzień 31.12.2010 r. potwierdzenia sald- zawiadomienie z dnia 31.12.2011 r. Banku Spółdzielczego w Bydgoszczy, Oddział Dobrcz z siedzibą w Kotomierzu.

Kontrolujący ustalili, że stan środków na rachunku bankowym budżetu wykazany na potwierdzeniu sald przesłanym z Banku Spółdzielczego wynosił **2.852.354,56 zł.** i *był równy* wysokości salda wykazanego w ewidencji konta 133 „Rachunek budżetu”.

W wyniku kontroli w zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdania rocznego Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2011 r. stwierdzono, iż stan środków na rachunku budżetu wykazany w przedmiotowym sprawozdaniu był zgodny ze stanem tych środków wykazany na koniec 2011 r.:

- w ewidencji konta 133 „Rachunek budżetu” na dzień 31.12.2010 r., „Zestawienie obrotów i sald od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.”
- potwierdzeniem salda Banku Spółdzielczego z dnia 31.12.2011 r. na bankowym rachunku budżetu.

W wyniku kontroli w zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdania rocznego Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec 4 kwartału 2011 r. stwierdzono, iż stan środków wykazany w wierszu poz. N3 „gotówka i depozyty” kol. „banki” wynosił **2.875.610,67 zł** w sprawozdaniu zbiorczymi był zgodny ze stanem środków na rachunku budżetu i stanami wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych Rb-N Zakładu Usług Komunalnych oraz Zespołu Administracyjnego Placówek Oświatowych.

Kontrolowana jednostka w 2011 i w 2012 r. do dnia kontroli nie korzystała przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego ze służbowych kart płatniczych. Oświadczenie o nie prowadzeniu rozliczeń wydatków przy pomocy kart płatniczych złożył w dniu 05.06.2012 r. Wójt.

1.4 Gospodarka drukami ścisłego zarachowania.

W kontrolowanej jednostce gospodarka drukami ścisłego zarachowania została uregulowana w Instrukcji dotyczącej ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Dobrcz wprowadzonej zarządzeniem Nr 68/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r.

W rozdziale V pkt 2 Instrukcji określono rodzaje stosowanych druków ścisłego zarachowania:

- b) czeki gotówkowe,
- c) kwitariusze przychodowo K-103,
- d) arkusze spisów z natury,
- e) kasa przyjmie –KP,
- f) legitymacje ubezpieczeniowe,
- g) legitymacje ubezpieczeniowe rodzinne,
- h) kontokwitariusze podatkowe.

W dniu 20.05.2012 r. kontrolujący dokonali kontroli druków ścisłego zarachowania i zbadali zgodność stanu rzeczywistego ze stanem zaewidencjonowanym w księdze druków ścisłego zarachowania. Stwierdzono zgodność stanu druków ścisłego zarachowania zaewidencjonowanych w księdze druków ścisłego zarachowania ze stanem rzeczywistym. Protokół z przeprowadzonej kontroli druków ścisłego zarachowania i kasy stanowi **załącznik Nr 1** do protokołu kontroli.

2. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu.

2.1. Stan i kompletność urządzeń księgowych.

Badając stan i kompletność urządzeń księgowych sprawdzono ich zgodność z wymogami określonymi przepisami art.10 i 13 ustawy o rachunkowości.

W badanym okresie w Urzędzie Gminy obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone do stosowania zarządzeniem Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych.

W kontrolowanej jednostce prowadzone są wszystkie, wymagane zapisem art.13 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe. Ustalono, że w kontrolowanej jednostce dla budżetu i jednostki budżetowej prowadzone są następujące urządzenia księgowe:

- dziennik,
- księga główna – konta syntetyczne,
- księgi pomocnicze – ewidencja analityczna,
- zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce urządzenia księgowe dla budżetu i jednostki budżetowej prowadzone są techniką komputerową z zastosowaniem programów komputerowych opracowanych przez firmę U I INFO- SYSTEM Tadeusz i Roman Groszek z Legionowa:

a) w jednostce budżetowej- Urzędzie Gminy

- KBiP Księgowość budżetowa z planowaniem:
 - Budżet- Wydatki,
 - Budżet – Dochody,
- KSGZOB - Podatki – Księgowość zobowiązań,
- PODATKI- wymiar podatków lokalnych od osób fizycznych,
- JGU- wymiar podatków lokalnych od osób prawnych,
- Środki Trwałe,
- PŁACE - Kadry i Płace,
- AUTA- wymiar podatku od środków transportowych,
- DZIERŻAWY- ewidencja i wymiar dzierżaw,

b) w jednostce samorządu terytorialnego – Gminie Dobrcz

- KBiP - Księgowość budżetowa z planowaniem
 - ORGAN

Kontrolujący sprawdzili na dzień 31.12.2011 r. zgodność zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (dla organu i jednostki) z obrotami wykazanymi w dzienniku. Różnic nie stwierdzono.

2.2 Prawidłowość i terminowość zapisów księgowych.

Terminowość i poprawność zapisów księgowych skontrolowano w oparciu o następujące przepisy:

- a) ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2009 roku, Nr 152, poz. 1223 ze zm.),
- b) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 02.03.2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.),
- c) uregulowania wewnętrzne kontrolowanej jednostki.

W kontrolowanej jednostce podstawą zapisów w urządzeniach księgowych był dowód księgowy-źródłowy (faktura, rachunek, nota księgowa, polecenie księgowania) lub wyciąg bankowy będący zbiorczym dowodem księgowym.

Ustalenia dotyczące niniejszego zagadnienia zostały przedstawione w poszczególnych częściach niniejszego rozdziału.

2.3. Rozrachunki i roszczenia.

W zakresie rozrachunków i roszczeń kontrolą objęto ewidencję księgową zespołu 2. Kontroli dokonano w zakresie:

- poprawności rejestrowania obrotów na kontach,
- realności sald należności i zobowiązań na koniec 2011 r.,
- prawidłowości i terminowości uzgodnienia sald, należności, zobowiązań i pożyczek,
- prawidłowości regulowania zobowiązań, windykacji należności.

W celu zbadania wyżej wymienionych zagadnień kontroli poddano zapisy na kontach zespołu drugiego ewidencji rachunkowej Urzędu Gminy.

Na podstawie ewidencji księgowej (wydruk komputerowy) pn. „Zestawienie obrotów i sald data od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.” oraz wydruków obrotów kont analitycznych za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. ustalono stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. niżej wymienionych kont:

Konto 201 „ Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.”

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. wynosił:

BO Wn	0,00zł,
BO Ma	18.312,87zł,
Obroty Wn	4.611.023,15zł,
Obroty Ma	4.629.503,14zł,
BZ Wn	121,90zł,
BZ Ma	36.914,76zł.

Ustalenia:

- saldo Wn stanowią należności z tytułu zwrotu podatku VAT, który został zapłacony w wyższej niż należało kwocie o 121,90 zł od firmy „ALSA” Centrum Obsługi Biznesu ze Świdnicy. Uregulowany w dn. 02.02.2012 r. na kwotę 66,70 zł WB nr 26 poz. ks. 42/8 i w dn. 07.02.2012 r. na kwotę 55,20 zł, WB nr 29, poz. ks. 47/21. (akta kontroli Nr 25/12/II/2 - Zestawienie należności Urzędu Gminy z Dobrcz wg stanu na 31.12.201 r.).
- saldo MA dotyczyło zobowiązań na kwotę 36.914,76 zł.

- na podstawie dokumentów źródłowych tj. faktur, rachunków i wyciągów bankowych, ustalono, że zobowiązania na koniec roku dotyczyły kontrahentów wykazanych w zestawieniu pn. „Zestawienie zobowiązań Urzędu Gminy w Dobrczu wg stanu na 31.12.2011 roku (**akta kontroli Nr 25/12/II/3 -**). Zobowiązanie wykazane w zestawieniu w jednym przypadku (poz. 6 zestawienia) w kwocie 4.000,00 zł zostało uregulowane z opóźnieniem, tj. 3 dni po terminie określonym w fakturze. Kontrolowana jednostka nie zapłaciła z tego tytułu odsetek karnych.

Nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec kontrahentów z tytułu dostaw towarów i usług narusza dyspozycję art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) zgodnie, z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane *w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań*.

Osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość jest Pani Joanna Chylewska Zastępca Kierownika Referatu Finansowo-Podatkowego księgująca wydatki, która wyjaśniła, że przyczyną niedotrzymania terminu było pomyłkowe, ponowne ujęcie przez kontrahenta powyższej kwoty na fakturze nr SI/217/01/2012 z dnia 04.01.2012 r i wyznaczenie terminu zapłaty na dzień 25.01.2012 r., podczas gdy faktyczny termin był wyznaczony fakturą Nr E7 05/2011 z dnia 27.05.2011 r.. Udzielono instruktażu Pani Chylewskiej w sprawie przestrzegania terminów płatności.

Konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Na dzień 31.12.2011 r. obroty i salda przedstawiały się następująco:

BO	Wn	1.136.113,95zł,
BO	Ma	20.119,15 zł,
Obroty	Wn	21.260.579,45 zł,
Obroty	Ma	21.647.957,59 zł,
BZ	Wn	1.559.026,37 zł,
BZ	Ma	830.409,71 zł.

Ustalenia:

W jednostce ewidencja na koncie 221 prowadzona jest wg klasyfikacji budżetowej i wg poszczególnych rodzajów dochodów w celu ustalenia salda dwustronnie tj. należności i nadpłat. Na koncie 221 prowadzona jest ewidencja niektórych rodzajów dochodów wg dłużników jak np. fundusz alimentacyjny. Zasadnicza część ewidencji wg poszczególnych dłużników prowadzona jest w ewidencji podatkowej i „ewidencji zobowiązań” w systemie komputerowym „KSZOB” - należności z tytułu umów cywilno-prawnych.

W wyniku kontroli zgodności ewidencji syntetycznej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z ewidencją wg klasyfikacji konta 221 – wydruk pn. „**Klasyfikacja wg kont- roboczy**” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. (**akta kontroli Nr 25/12/II/3a**) ustalono, że należności i nadpłaty w *ewidencji analitycznej* wg klasyfikacji budżetowej wyniosły:

- należności w kwocie 1.241.740,38 zł,
- nadpłaty w kwocie 832.116,81zł.

Wydruk ten pokazuje należności i nadpłaty wg poszczególnych kont (wg rodzajów dochodów) z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej.

Należności i nadpłaty ustalone *na koncie syntetycznym* 221 wyniosły:

- należności w kwocie 1.559.048,37 zł,
- nadpłaty w kwocie 830.409,71 zł.

Różnica wyniosła:

- w należnościach: - 317.307,99 zł,
- w nadpłatach +1.707,10 zł.

Ewidencja na kontach wg *poszczególnych rodzajów dochodów* prowadzona jest w celu ustalenia na kontach należności i nadpłat. Powyższe narusza przepisy art. 16 ust 1 ustawy z dnia 29.09.1994 r. (Dz. U. z 2009 r, Nr 152, poz. 1223 j.t.) o rachunkowości wg których zapisy na kontach ksiąg pomocniczych powinny być uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, a dane z kont analitycznych powinny podlegać okresowemu uzgodnieniu z kontami księgi głównej (przynajmniej na koniec okresu sprawozdawczego). Naruszone zostały także zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku Nr 3 do zarządzenia Nr 65 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych określającego zasady funkcjonowania konta 221 oraz zasady funkcjonowania konta 221 zawarte w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Zgodnie, z ww. rozporządzeniem ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona wg *dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej*. Kontrolujący zadali pytanie Pani Joannie Jendruszewskiej Inspektor w Referacie Budżetowo-Podatkowym księgującej na powyższym koncie o przyczynę nieprawidłowości. W wyjaśnieniu złożonym w dniu 12.06.2012 r. (**akta kontroli Nr 25/12/II/4**) Pani Joanna Jendruszewska wyjaśniła, że przyczyną różnic była nieprawidłowa interpretacja przepisów rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont. W treści rozporządzenia dotyczącej opisu konta 221, widnieje zapis, iż ewidencja szczegółowa do konta prowadzona powinna być wg podziałek klasyfikacji budżetowej. W związku z powyższym Pani Jendruszewska stwierdziła, że przeksięgowania na kontach niezwiązane z wpływami i kontem 130 (np. przeksięgowanie związane z błędnym zastosowaniem konta, lecz dotyczące tej samej klasyfikacji) nie muszą być księgowane z uwzględnieniem klasyfikacji. W konsekwencji w wydruku w ewidencji wg klasyfikacji – wydruk komputerowy pn. „Stany klasyfikacji dochodów”(należności i nadpłaty wykazywane „persaldem” dane wykazywano prawidłowo gdyż dane z klasyfikacją nie były naruszone, ale obraz wg poszczególnych kont gdzie saldo jest wykazywane dwustronnie był nieprawidłowy i dane ewidencji syntetycznej były niezgodne z ewidencją analityczną. W 2012 r. wszystkie operacje związane z kontem 221 księgowano z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej (w załączeniu do wyjaśnienia wydruki z konta 221 za 2012 r).

Na podstawie ewidencji syntetycznej konta 221 – i *ewidencji analitycznej dochodów prowadzonej wg dłużników z uwzględnieniem klasyfikacji*, ustalono niezgodność ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną powyższego konta. Porównano należności wykazane w ewidencji analitycznej wg klasyfikacji budżetowej z ewidencją syntetyczną konta 221 i ustalono różnice:

– należności wg konta syntetycznego wyniosły	1.559.026,37 zł
– należności wg klasyfikacji budżetowej wyniosły	655.700,15 zł
Różnica w należnościach	903.326,22zł
– nadpłaty wg konta syntetycznego wyniosły	830.409,71 zł
– nadpłaty wg kont analitycznych wg klasyfikacji budżetowej wyniosły	760.521,76 zł
Różnica w nadpłatach	69.887,95 zł.

Ewidencję należności wg dłużników prowadzono bezpośrednio na koncie 221 takich jak zaległości od poszczególnych dłużników alimentacyjnych, należności od Urzędów Skarbowych, podatki zniesione (od psów, od środków transportowych) oraz w „Ewidencji zobowiązań” w systemie komputerowym „KSZOB”.

Zestawienie „Salda konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych Urzędu Gminy w Dobrczu wg stanu na 31.12.2011 r.” stanowią **akta kontroli Nr 25/12/II/5** W zestawieniu tym przedstawiono należności i nadpłaty uwzględnione w ewidencji analitycznej wg klasyfikacji budżetowej jak również te nie ujęte w klasyfikacji budżetowej. W klasyfikacji budżetowej nie ujęto *należności* (zaległości) dłużników alimentacyjnych. W *nadpłatach* nie ujęto nadpłat z tytułu dotacji budżetowych, centralnego ogrzewania, wpływów z WFOŚ.

Na powyższe różnice składały się:

- kwota 903.326,22 zł w należnościach. Kontrolujący ustalili brak zgodności pomiędzy danymi wykazanymi na dzień 31.12.2011 r. na koncie analitycznym 221-18 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (wydruk pn. „Zestawienie obrotów i sald” za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 r. – konto 221 (**akta kontroli Nr 25/12/II/6**) dotyczące Funduszu Alimentacyjnego a ewidencją prowadzoną dla tych dochodów wg klasyfikacji budżetowej. Zaległości wykazane wg konta 221-18 wyniosły 903.326,22 zł. Kwota powyższa wynika z ewidencji prowadzonej wg dłużników na koncie 221-18 (...) W ewidencji wg klasyfikacji – wydruk komputerowy pn. „Stany klasyfikacji dochodów” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. (**akta kontroli Nr 25/12/II/7**) w dziale 852 rozdziale 852 12, paragraf 0980 wykazano stan zadłużenia 0,00 zł. Kwoty należności pomimo nie ujęcia ich w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej została wykazana w sprawozdaniu rocznym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych dla Urzędu Gminy za 2011 r. w dziale 852, rozdziale 852 12, *paragrafie 2360* w kwocie **180.665,24 zł (akta kontroli Nr 25/12/II/8 –sprawozdanie Rb-27S za 2011 r., akta kontroli Nr 25/12/II/8a- „Zestawienie obrotów i sald konto 240-5 za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011”)**. Jak wynika z powyższego zaległości Funduszu Alimentacyjnego w kwocie 20 % ogółu zaległości należnych gminie (od kwoty 903.326,22 zł) zostały prawidłowo wykazane w sprawozdaniu, jednakże nie znalazło to odzwierciedlenia w ewidencji księgowej. Ewidencja księgowa w zakresie wykazywania ww. zaległości nie przedstawiała prawidłowo danych, jakie należało wykazać w sprawozdaniu, tak w poziomie tych zaległości jak i paragrafu klasyfikacji budżetowej. Nie ujęcie przypisu w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej należności (zaległości) z tytułu Funduszu Alimentacyjnego od dłużników alimentacyjnych narusza przepisy art. 20 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. (j.t. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223) zgodnie, którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Naruszone zostały także zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku Nr 3 do zarządzenia Nr 65 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych określającego zasady funkcjonowania konta 221 oraz zasady funkcjonowania konta 221 zawarte w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. Nr 128, poz.

861). Zgodnie, z ww. rozporządzeniem ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona wg *dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej*. Powyższe stanowi także naruszenie przepisu § 9.ust 1. i ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) zgodnie, z którym „Kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym a *kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej*. W sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t za okres od początku roku do końca 4 kwartału 2011 r. (**akta kontroli Nr 25/12/II/17**) wykazano należności (zaległości) z tytułu Funduszu Alimentacyjnego w § 0980 w kwocie 903.326,22 zł. W ewidencji konta 221 jak wskazano wyżej powyższa kwota została ujęta bez klasyfikacji budżetowej. W ewidencji konta 221 wg klasyfikacji dział 852 rozdział 85212 paragraf 0980 (wydruk pn. „Stany klasyfikacji dochodów” **akta kontroli Nr 25/12/II/7**)) wykazano zaległości „0” i nadpłaty „0”. Wobec powyższego naruszone zostały zasady funkcjonowania konta 221 zawarte w załączniku Nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont (...) oraz wskazane wyżej przepisy § 9.ust 1. i ust 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

– w nadpłatach:

- **kwota 61.524,48 zł** nie ujęta w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej stanowiąca należności (zaległości) z tytułu opłat za centralne ogrzewanie w budynkach gminnych, która to kwota stanowiła dokonane wpłaty w 2011 r. z powyższego tytułu pomniejszone o zwroty. W ewidencji analitycznej konta 221 wg poszczególnych kont (rodzajów dochodów) kwota powyższa została ujęta na koncie 221-19-5 i została z powodu nie zaksięgowania przypisu wykazana jako nadpłata. Nie zaewidencjonowanie przypisu należnego i kwoty wpłaty w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej narusza przepisy art. 20 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. (j.t. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223) zgodnie którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W wyniku kontroli ustalono, na podstawie ewidencji wg dłużników wydruk z systemu KSZOB pn. „Wykaz zaległości na dzień 31.12.2011 r. – centralne ogrzewanie”, że faktyczne zaległości z tytułu centralnego ogrzewania wyniosły **18.573,38 zł** zgodnie z ewidencją księgowości zobowiązań - wydruk komputerowy pn. „Wykaz zaległości na dzień 31.12.2011 r. – (...) centralne ogrzewanie i wykaz nadpłat na dzień 31.12.2011 r” (**akta kontroli Nr 25/12/II/9**), a faktyczne nadpłaty w kwocie **441,29 zł**. W wyniku kontroli prawidłowości wykazywania danych dotyczących zaległości i nadpłat w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 r. ustalono, że w sprawozdaniu nie ujęto danych z tytułu opłat za centralne ogrzewanie w budynkach gminnych na kwotę **61.524,48 zł**. Powyższa kwota, jaka wpłynęła od najemców lokali gminnych nie została ujęta w sprawozdaniu tak w pozycji *wpłat jak i zaległości oraz nadpłat*. Wydruk

obrazujący dane bez klasyfikacji budżetowej pn „Zestawienie obrotów i sald za okres 01.01.2011 do 31.12.2011 konta 211”, wydruk wg dłużników pn „Wykaz zaległości na dzień 31.12.2011 r., „Wykaz nadpłat na dzień 31.12.2011 r.- centralne ogrzewanie”, kserokopię jednostkowego sprawozdania rocznego Urzędu Gminy Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 r. zawierają ww. akta kontroli, natomiast „Zestawienie obrotów księgi głównej konto 130-221-5” data od 01.01.2011 do 31.12.2011 r. zawierają **akta kontroli Nr 25/12/II/10**. W związku z ujęciem ww. kwoty w ewidencji wg poszczególnych kont analitycznych wg rodzajów dochodów i ewidencji syntetycznej konta 221 i nie wykazanie ich w sprawozdaniu Rb-27S za 2011 r. stanowi to naruszenie przepisu § 9.ust 1. i ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) zgodnie, z którym „Kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym a *kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej*. Szczegółowy opis powyższej nieprawidłowości został zawarty w rozdziale III – dochody z majątku.

- **kwota 6.838,91 zł** nie ujęta w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej przekazana Gminie z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) w dniu 20.12.2011 r. – wyciąg bankowy Nr 267 z dnia 20.12.2011 r.. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Powyższa kwota została zaewidencjonowana w ewidencji analitycznej wg kont (wg rodzajów wpływów) na koncie **221-20-4**, i wykazana jako nadpłata z powodu niedokonania przypisu. Nie zaewidencjonowanie przypisu należnego w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej narusza przepisy art. 20 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. (j.t. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223) zgodnie którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W wyniku kontroli prawidłowości wykazywania danych dotyczących zaległości i nadpłat w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za 2011 r. ustalono, że w sprawozdaniu *nie ujęto powyższej kwoty*, tak w kwocie wpływu jak i w pozycji nadpłat. W sprawozdaniu Rb-27S wykazano kwotę **14.598,71 zł** wg stanu konta 221-20-9 z powyższego tytułu zamiast 21.437,62 zł tj. o 6.838,91 zł niższą. Powyższe stanowi naruszenie wyżej wskazanych przepisów ustawy o rachunkowości i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz przepisu § 9.ust 1. i ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) zgodnie, z którym „Kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym a *kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej*.

W związku ze zbyt krótkim czasem wg wyjaśnienia Pani Skarbnik na ujęcie tej kwoty w planie budżetu uchwałą Rady Gminy i brakiem

możliwości wydatkowania powyższych środków w 2011 r. należało powyższą kwotę zaewidencjonować w planie kont budżetu po stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” i stronie Ma konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” oraz w planie kont jednostki na stronie Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” i stronie Ma konta 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”. Następnie w miesiącu styczniu roku następnego zaewidencjonować powyższą kwotę w planie kont budżetu: Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, Ma 901 „Dochody budżetowe” oraz w jednostce: Wn 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe”, Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zgodnie z opisem funkcjonowania powyższego konta 840 zawartym w załączniku Nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

(„Zestawienie obrotów i sald konto 221” data od 01.01.2011 do 31.12.2011 r. zawierają **akta kontroli nr 25/12/II/6**, wyciąg bankowy Nr 267 z dnia 20.12.2011 r. - **akta kontroli nr 25/12/II/11**, wydruk pn. „Księga główna (obroty kont) konto 221-20-4” **akta kontroli nr 25/12/II/12**,

- kwota **1.524,56 zł** wykazana jako nadpłata z tytułu dotacji (w § 2010 w kwocie 525,11 zł oraz 999,45 zł w § 2030), którą zaewidencjonowano bez klasyfikacji budżetowej na koncie 221. Powyższa kwota została ujęta na koncie 221 bez klasyfikacji budżetowej, co narusza zasady funkcjonowania konta 221 zawarte w załączniku Nr 3 do rozporządzenia z dnia 05.07.2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Zgodnie, z ww. rozporządzeniem ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona wg *dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej*. Kwoty nadpłat nie ujęte w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej nie zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za 2011 r. Powyższe nadpłaty winne być zaewidencjonowane na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”, co opisano szczegółowo w „Wykonaniu budżetu” - rozdział III.1.1.2 „Dotacje”, podrozdział 1.1. „Subwencje i dotacje”. „Zestawienie sald konta 221 niezgodnych ze sprawozdaniem Rb-27 S Urzędu Gminy w Dobrez na dzień 31.12.2011 r. stanowią **akta kontroli Nr 25/12/II/13**. Zestawienia zbiorcze księgowania wg klasyfikacji budżetowej dla poszczególnych rodzajów podatków i opłat wg, których wykazano zaległości i nadpłaty w sprawozdaniu Rb-27S – wydruki z systemu KSZOB pn „Księgowość zobowiązań” stanowią akta kontroli **Nr 25/12/II/14**.

Osobą dokonującą księgowania na powyższym koncie była Pani Joanna Jendruszewska Inspektor w Referacie Finansowo-Podatkowym, której w zakresie czynności z dnia 22.12.2009 r. powierzono księgowanie dochodów Urzędu Gminy oraz sporządzanie sprawozdań Rb-27S (Urząd i organ) - **akta kontroli Nr 25/12/III.1.3/3**. Dane dotyczące należności i nadpłat Pani Jendruszewska wykazuje w sprawozdaniu na podstawie ewidencji podatkowej i ewidencji zobowiązań pn. „KSZOB”. Ewidencja wg poszczególnych rodzajów dochodów na koncie 221 prowadzona jest oddzielnie dla należności (zaległości) i nadpłat tak by saldo konta 221 wykazywało saldo dwustronnie. Ewidencję wg dłużników dla Funduszu

Alimentacyjnego prowadziła na koncie 221. Kontrolujący zadali pytanie Pani Jendruszewskiej o przyczynę powyższych nieprawidłowości. Pani Jendruszewska wyjaśniła (**akta kontroli Nr 25/12/II/4**), że przyczyną powyższej nieprawidłowości było:

- kwota 1.524,56 zł - nie ujęta w ewidencji klasyfikacji budżetowej dotycząca zwrotów dotacji dokonanych w 2012 r. a dotyczących roku 2011 została omyłkowo ujęta na koncie 221 zamiast na koncie 225,
 - 903.326,22 zł kwota zaległości funduszu alimentacyjnego nie ujęta w klasyfikacji budżetowej, w sprawozdaniu Rb-27S wykazana w kwocie 20% dochodów należnych budżetowi gminy wierzyciela. Przyczyną niezastosowania klasyfikacji był problem z dostosowaniem księgowości do wymogów sprawozdawczości- w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, wpływy z tytułu funduszu alimentacyjnego wykazywane muszą być w klasyfikacji 85212 § 098 w 100%, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S należności winny być wykazywane w 20% w § 236. Po uzgodnieniach z firmą „GROSZEK” obsługującą program finansowy, powyższy problem został rozwiązany. W 2012 r. fundusz alimentacyjny jest prowadzony wg podziałek klasyfikacji budżetowej, na koncie 221 część należna budżetowi gminy, na koncie 225 i 240 z klasyfikacją 85212 § 0980 i wykazywany w sprawozdaniu Rb-27ZZ. Do wyjaśnienia załączono wydruki i sprawozdanie za okres I kwartału 2012 r.,
 - 6.838,91 zł - kwota wpłacona przez WFOŚ z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska nie ujęta wg klasyfikacji budżetowej. Zaewidencjonowania na koncie 221-20-4 i nie wykazana w sprawozdaniu Rb-27S,
 - 61.524,48 zł - kwota wpłat od mieszkańców wynajmujących lokale gminne na poczet centralnego ogrzewania, która została zaewidencjonowana bez klasyfikacji budżetowej na koncie 221-19-5 i nie została ujęta w sprawozdaniu Rb-27S.
- Jak wyjaśniła Pani Jendruszewska decyzja o księgowaniu wpłat z tytułu centralnego ogrzewania bez zastosowania klasyfikacji budżetowej została podjęta w I kwartale 2011 r. tj. w czasie gdy Pani Jendruszewska nie była obecna w pracy.

Odpowiedzialność z tytułu nadzoru za powyższe nieprawidłowości ponosi Pani Jadwiga Rogozińska Skarbnik Gminy, która w piśmie z dnia 08.06.2012 r. (**aktach kontroli Nr 25/12/II/15**) wyjaśniła:

- różnica w ewidencji dotycząca Funduszu alimentacyjnego wynikała z trudności z dostosowaniem komputerowego programu finansowego „Groszek” do potrzeb księgowości Urzędu Gminy.

W trakcie trwania kontroli nieprawidłowość została usunięta poprzez zastosowanie nowego sposobu księgowania na koncie 221.

- kwota 6.838,91 zł nie została ujęta w ewidencji wg klasyfikacji z powodu potrzeb w zakresie ochrony środowiska- unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Ujęta została w planie wydatków na 2012 r. uchwałą Nr XI/120/2012 Rady Gminy Dobrecz w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dobrecz na 2012 r.
- kwota 61.524,48 zł nie została ujęta w ewidencji wg klasyfikacji budżetowej z powodu braku zarządzenia dotyczącego regulaminu rozliczenia kosztów ogrzewania w budynkach stanowiących gminne mienie. Odnosząc się do

powyższego wyjaśnienia należy stwierdzić, że powyższe wpływy jak wykazano wyżej stanowiły dochody Gminy i bez względu na to czy dokonane wpływy pokrywały faktycznie ponoszone koszty, powinny być zgodnie w wskazanych wyżej przepisami ujęte w ewidencji księgowej wg klasyfikacji budżetowej. Jak ustalili kontrolujący faktyczne koszty były uwzględnione w stawce na 2011 r. na podstawie kosztów poniesionych w 2010 r., co szczegółowo opisano w rozdziale III.1.3 Dochody z majątku. Najemcy na indywidualnych kontach zostali prawidłowo rozliczeni w stosunku *do opłat wynikających z umów* i zostały wykazane prawidłowe zaległości i nadpłaty w powyższego tytułu w „Ewidencji zobowiązań” (KSZOB).

Sporządzenie sprawozdania niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych z art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.) zgodnie z którym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest nie sporządzenie lub nie przekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania *albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej*.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tytułu niezgodności sprawozdania z ewidencją księgową ponosi Pan Krzysztof Szala Wójt Gminy Dobrcz, który na mocy ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej jako kierownik jednostki sporządza sprawozdania oraz odpowiada za całość gospodarki finansowej, stosownie do przepisu art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Konto 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. wynosił:

BO Wn	220,45 zł
BO Ma	0,00 zł
Obroty Wn	971.749,53 zł
Obroty Ma	971.969,98 zł
BZ Wn	0,00 zł
BZ Ma	0,00 zł

Konto 225 „Rozrachunki z budżetami”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2010 r. wynosił:

BO Wn	158.395,15 zł
BO Ma	472.448,65 zł
Obroty Wn	6.299.471,48 zł
Obroty Ma	6.718.839,53 zł
BZ Wn	158.688,42 zł
BZ Ma	890.109,97 zł.

Na podstawie prowadzonej ewidencji analitycznej konta 225 ustalono, że saldo: Ma w wysokości 890.109,97 zł oznaczało stan zobowiązań wobec:

- a) Urzędu Skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług- VAT za grudzień 2011 r. w kwocie 1.678,00 zł, zapłacony w dn. 13.01.2012 r. WB Nr 10, poz. ks. 15/10,

- a) gminy miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego z tytułu Funduszu Alimentacyjnego w kwocie 180.665,25 zł (naliczenie),
- b) Budżetu Państwa naliczony udział (60%) z tytułu Funduszu Alimentacyjnego w kwocie 541.995,73 zł,
- c) Urzędu Skarbowego w kwocie 10.790,00 zł z tytułu podatku dochodowego od dodatkowego wynagrodzenia rocznego zapłacony 26.01.2012 r. WB nr 19, poz. ks. 22/1 kwocie 21.456,00 zł łącznie z podatkiem od wynagrodzeń za styczeń 2012 r.

Saldo Wn w kwocie 158.688,42 zł dotyczyło:

- udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych za grudzień 2011 r. przekazane w styczniu 2012 r. w dniu 09.01.2012 r. w kwocie 151.565,00 zł WB nr 6, poz. ks. 9/12 oraz w dniu 27.01.2012 r. w kwocie 4.288, 00 zł WB nr 20, poz. ks. 33/9.
- należności od Urzędu Skarbowego z Bydgoszczy z tytułu min. spadków i darowizn, podatku dochodowego od osób prawnych, odsetki w kwocie 835,42 zł, uregulowano w dniu 19.01.2012 r. WB nr 14, poz. ks. 22/15 oraz w dniu 04.01.2012 r. WB nr 3, poz. ks. 15/10.

Konto jak wykazano wyżej wykazuje saldo dwustronne tj. wykazano należności i zobowiązania wobec budżetu, tym samym zostało wykonane zalecenie pokontrolne Nr 9 przekazane pismem Prezesa RIO znak RIO/KF/4104/118/2008 z dnia 31.07.2008 r.

Konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. wynosił:

BO Wn	40.873,57 zł
BO Ma	0,00 zł
Obroty Wn	58.623,76 zł
Obroty Ma	50.653,57 zł
BZ Wn	48.843,00 zł
BZ Ma	0,00 zł.

Saldo Wn w kwocie 48.843,76 stanowią:

- należności z tytułu sprzedaży mieszkań komunalnych na raty w kwocie 46.777,36 zł,
- należności z tytułu umów długoterminowych na umieszczenie banerów reklamowych w kwocie 2.066,40 zł.

Konto 229 „ Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2010 r. wynosił:

BO Wn	0,00 zł,
BO Ma	22.793,30 zł,
Obroty Wn	671.457,60 zł,
Obroty Ma	695.449,25 zł,
BZ Wn	0,00 zł,
BZ Ma	46.784,95 zł.

Na powyższe saldo Ma składały się zobowiązania w kwocie 46.784,95 zł. z tytułu:

- naliczonej składki ZUS od dodatkowego wynagrodzenia rocznego wypłaconego w dniu 16.01.2012 r. Zapłaty zobowiązania dokonano w dniu 26.01.2012 r. WB nr 19, poz. ks. 22/1 łącznie ze składką ZUS od wynagrodzeń za miesiąc styczeń 2012 r.

Konto 228 „ Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. wynosił:

BO Wn	0,00 zł,
BO Ma	0,00 zł,
Obroty Wn	267.420,00 zł,
Obroty Ma	267.420,00 zł,
BZ Wn	0,00 zł,q
BZ Ma	0,00 zł.

Kwota środków uzyskanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki omyłkowo przez pracownika zatrudnionego na zastępstwie zaewidencjonowana została na koncie nie ujętym w Zakładowym Planie Kont. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28.07.2006 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) obowiązującym do dnia 19.07.2010 r. konto to służyło do ewidencji rozliczenia wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych lub środków otrzymanych tytułem prefinansowania lub innych środków, z których dokonane wydatki podlegają refundacji ze środków funduszy pomocowych, a w szczególności z budżetu Unii Europejskiej albo ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) zostało zlikwidowane. Z dniem 25.05.2011 r. przeksięgowano na konto 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” w korespondencji z kontem 221-23 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – poz. ks. 213

Konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. wynosił:

BO Wn	0,00 zł,
BO Ma	129.876,36 zł,
Obroty Wn	1.820.198,98 zł,
Obroty Ma	1.774.255,80 zł,
BZ Wn	0,00 zł,
BZ Ma	83.933,18 zł.

Saldo Ma dotyczyło naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2011 r. tzw. „13”, w kwocie 83.933,18 zł, które zostało wypłacone pracownikom w dniu 16.01.2012 r. WB Nr 11, poz. ks. 377, 378.

Konto 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2010 r. przedstawiał się następująco:

BO Wn	71.192,70 zł,
BO Ma	1.454.290,71 zł,
Obroty Wn	2.936.970,42 zł,
Obroty Ma	2.818.284,29 zł,
BZ Wn	0,00 zł,
BZ Ma	1.264.411,88 zł.

Saldo Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w kwocie 1.264.411,88 zł stanowią:

- naliczona należność z tytułu Funduszu Alimentacyjnego gminy wierzyciela w kwocie 180.665,24 zł,
- zajęcia komornicze z naliczonego wynagrodzenia rocznego tzw. „13” w kwocie 1.093,00 zł. przekazano komornikowi 16.01.2012 r. WB Nr 11 poz. ks. 379,

- wadia, odsetki w kwocie 33.262,99 zł.

Konto 241 „Pozostałe rozrachunki”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. przedstawiał się następująco:

BO Wn	65.110,00 zł,
BO Ma	0,00 zł,
Obroty Wn	52.000,00 zł,
Obroty Ma	51.590,00 zł,
BZ Wn	68.700,00 zł,
BZ Ma	3.180,00 zł.

W obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont utworzono dwa konta o nazwie „Pozostałe rozrachunki”. Na powyższym koncie zgodnie z zapisem Zakładowego Planu Kont przyjętego zarządzeniem Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych ewidencjonowano pożyczki udzielone z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Saldo Wn w kwocie 68.700,00 zł dotyczyło udzielonych nie spłaconych pożyczek mieszkaniowych.

Saldo Ma w kwocie 3.180,00 zł dotyczyło kwoty uzyskanych odsetek od udzielonych pożyczek mieszkaniowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 konto **234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”** służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia w tym *należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych*. W obowiązującym planie kont ww. konto 234 zostało ujęte.

Wobec powyższego nie było potrzeby tworzenia oddzielnego konta syntetycznego 241 „Pozostałe rozrachunki”, lecz skorzystanie z konta obowiązującego w ww. rozporządzeniu jak i w ZPK. Osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość jest Pani Jadwiga Rogozińska Skarbnik Gminy, która przygotowuje projekty zarządzeń Wójta w sprawie zasad rachunkowości. Pani Skarbnik wyjaśniła, że zastosowanie ww. konta wynikało z potrzeby wyróżnienia pożyczek z ZFŚS (**akta kontroli Nr 25/12/II/15**).

W trakcie trwania kontroli przeksięgowano kwotę pożyczek mieszkaniowych na konto 234 w dniu 24.05.2012 r. w kwocie 64.420,00 zł, PK Nr 5 z dnia 24.05.2012 r.

Konto 290 „Odpisy aktualizujące należności”.

Stan obrotów i sald na dzień 31.12.2011 r. przedstawiał się następująco:

BO Wn	0,00 zł,
BO Ma	731.340,95 zł,
Obroty Wn	124.809,84 zł,
Obroty Ma	267.226,35 zł,
BZ Wn	0,00 zł,
BZ Ma	873.757,46 zł.

30

Ustalenia:

Kontrolujący ustalili, że saldo Ma konta 290 w kwocie 873.757,46 zł stanowiły odpisy aktualizujące należności.

2.4 Ewidencja składników majątkowych.

Na podstawie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za okres od 01.01.2010 r. do 31.12.2012 r. stwierdzono następujące stany majątku trwałego:

Konto	Nazwa konta	Wartość brutto na dzień 31.12.2011r. (w zł)
011	Środki trwałe	21.945.553,44
013	Pozostałe środki trwałe	408.364,28
020	Wartości niematerialne i prawne	118.150,46
071	Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	7.313.290,95
072	Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	526.514,74

Zasady dotyczące sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w zakresie gospodarowania środkami trwałymi zawarto w szczególności w:

- zarządzenie Nr 67/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31.12.2010 r. w sprawie zasad kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Dobrcz,
- zarządzenie Nr 27/2007 Wójta Gminy z dnia 30.07.2007 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy,
- zarządzeniu Nr 65/2010 Wójta Gminy z dnia 31.12.2010 r. w sprawie ustalenia zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych Gminy Dobrcz oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych

Kontrolą objęto środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy:

- ustawę z dnia 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.),
 - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.12.1999 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U. Nr 112. poz. 1317 ze zm.),
 - ustawę z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.),
- Zakresem kontroli objęto:

1. kompletność i prawidłowość ujęcia ww. składników majątku w ewidencji rachunkowej syntetycznej i analitycznej,
2. prawidłowość udokumentowania obrotu poszczególnymi składnikami majątku (zakup, przyjęcie, przekazanie oraz likwidacja),
3. prawidłowość zaszeregowania środków trwałych do poszczególnych grup klasyfikacji środków trwałych.
4. prawidłowość wykazania w bilansie środków trwałych.

2.4.1. Konto 011 „Środki trwałe”.

Stan obrotów i sald konta 011 „Środki trwałe” na dzień 31.12.2011 r. przedstawiał się następująco:

BO Wn	21.488.771,33 zł
BO Ma	0,00 zł
Obroty Wn	1.132.314,99 zł
Obroty Ma	675.532,88 zł
BZ Wn	21.945.553,44 zł
BZ Ma	0,00 zł

Ustalenia:

ad 1)

- ewidencję analityczną środków trwałych prowadzono z podziałem na grupy klasyfikacji rodzajowej środków trwałych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30.12.1999r.,
- stwierdzono zgodność salda w kwocie 21.945.553,44 zł ewidencji analitycznej prowadzonej komputerowo z ewidencją syntetyczną konta 011 „Środki trwałe”.

ad 2) w zakresie prawidłowości udokumentowania obrotu poszczególnymi składnikami majątku:

- przyjęcia na stan majątku środków trwałych:

Kontrolą objęto zadania inwestycyjne: - konto 011 zakończonych i oddanych do użytku oraz przyjętych na majątek jednostki w 2011 r. o łącznej wartości 904.481,73 zł wydruk pn. „Księga główna obroty kont konto 011 do 011”, Wybrana próba stanowiła 79,88 % ogółu wartości środków trwałych przyjętych na stan majątku jednostki w 2011 r. r. (**akta kontroli 25/12/II/16**):

- poz. wydruku 12120, OT Nr 8708/2009 z dnia 31.12.2011 r. „Budynek mieszkalny Sienno ul. Koronowska 38 ” o wartości 125.000,00 zł,
- poz. wydruku 7836 i 7837, OT Nr 298/1 z dnia 22.09.2011 r. (wystawiono 11 dowodów OT z numerami tablic interaktywnych) na kwotę udziału 25% wkładu własnego Gminy w kwocie 65.614,17 zł i 75% w kwocie 196.842,50 zł dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 – projekt pn. e-Uслуги e-Organizacja pakiet rozwiązań informatycznych dla jednostek organizacyjnych województwa kujawsko-pomorskiego. ,,
- poz. wydruku 7842, OT Nr „rozl.” z dnia 22.09.2011 r. „Przebudowa drogi gminnej Sienno-Trzebień” o wartości 517.025,06 zł,

- przekazanie, środków trwałych i sprzedaż:

Kontroli poddano środki trwałe wyksięgowane z konta 011 dotyczące:

- poz. wydruku 9741 PT bez numeru z dnia 14.11.2011 r., komputer CD CO MBO 256MB 2,66 CHZ o wartości 4.956,00 zł – przekazanie do GOPS-u,
- poz. wydruku 9740 PT bez numeru z dnia 14.11.2011 r., komputer MAXDATA 2GB RAM 160”FAVIRIT 19”wartości 3.997,00 zł – przekazanie do GOPS-u.

Ustalenia:

–Ewidencja analityczna prowadzona do konta 011 „Środki trwałe” była zgodna z ewidencją syntetyczną.

– Przyjęcie środków trwałych było prawidłowo udokumentowane dowodami OT. Dowody OT były wystawiane w miesiącu następnym lub 2 miesiące po oddaniu inwestycji do użytku i ujęte w ewidencji księgowej w miesiącu wystawienia dowodów OT. Dowody nie zawierały numerów identyfikacyjnych. Powyższe narusza art. 21 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223) zgodnie z którym dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

- 1) *określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego*,
- 2) określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej;
- 3) opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych;
- 4) datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu;
- 5) podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów;
- 6) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Wg wyjaśnienia Pani Joanny Chylewskiej Zastępcy Kierownika Referatu Finansowo-Podatkowego wystawiającej dowody obrotu składnikami majątku trwałego, że poza dowodami OT, LT wystawiano Polecenie Księgowania, które zawierało numerację.

Udzielono instruktażu Pani Joannie Chylewskiej w zakresie prawidłowego wystawiania dowodów obrotu składnikami majątku trwałego.

W trakcie trwania kontroli wprowadzono numerację dokumentów dotyczących obrotu środkami trwałymi OT, PT, LC, LT z dniem 12.06.2012 r. poprzez skorzystanie z opcji jakie stwarza stosowany system komputerowy „Środki trwałe”.

ad 3) w zakresie prawidłowości zaszeregowania środków trwałych do poszczególnych grup klasyfikacji środków trwałych kontroli poddano ww. wybrane środki trwałe zaewidencjonowane pod ww. pozycjami w księdze inwentarzowej środków trwałych prowadzonej w systemie komputerowym (zaewidencjonowane na koncie 011) W wyniku kontroli ustalono, że wszystkie poddane kontroli środki trwałe zaewidencjonowane na koncie 011 prawidłowo ujęto do poszczególnych grup rodzajowych.

ad 4) Prawidłowo wykazano w bilansie kontrolowanej jednostki – Urzędu Gminy wartość środków trwałych.

2.4.2 Konto 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Stan obrotów i sald konta 013 „Pozostałe środki trwałe” na dzień 31.12.2011 r. przedstawiał się następująco:

BO Wn	368.320,92 zł
BO Ma	0,00 zł
Obroty Wn	56.391,02 zł
Obroty Ma	16.347,66zł
BZ Wn	408.364,28 zł
BZ Ma	0,00 zł

Kontrolą objęto - przyjęcia na stan majątku środków trwałych - konto 013 przyjętych na majątek jednostki z dokonanych zakupów środków trwałych w 2011 r. o łącznej wartości 10.297,20 zł co stanowi 24,24 % zakupionych środków trwałych.

Ustalenia:

- Przyjęcie środków trwałych było prawidłowo udokumentowane dowodami - fakturami.
- W fakturach nr:
 - BYD/0671/12/11/FVS z dnia 14.12.2011 r. z firmy „Oddział Wojewódzki Związku OSP Województwa Kujawsko-Pomorskiego ” na zakup sprzętu pożarniczego na ogólną kwotę 5.000,00 zł, poz. księgi 11151, zaewidencjonowano pod datą 19.12.2011 r.,
 - 3092/2011/RSZ dnia 26.09.2011 r. z firmy „P.W ART.-BUD J. Lachowski z Bydgoszczy na zakup materiałów na ogólną kwotę 5.297,20 zł. Z powodu nie otrzymania faktury przez jednostkę kontrahent wystawił duplikat z datą 26.10.2011 r. Data wpływu duplikatu 02.11 2011 r. Dokonano zapłaty w dniu 09.11.2011 r. zaksięgowano pod datą 09.11.2011 r.
- nieprawidłowo zadekretowano zakup pozostałych środków trwałych, ponieważ na fakturze ujęto dekret dotyczący określenia kont na których należy zaksięgować poszczególne pozycje i przedziałkę klasyfikacji budżetowej, bez daty i podpisu osoby odpowiedzialnej za dokonaną dekretację Powyższe narusza przepis art. 21, ust 1, pkt 6 ww. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości zgodnie z którym dekretowania dowodów księgowych należy dokonywać poprzez zamieszczanie informacji dotyczącej zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych i podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Powyższe faktury były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym (specjalna pieczęć) były zatwierdzone przez Wójta i Skarbnika do zapłaty faktury. Udzielono instruktażu w powyższym zakresie Pani Skarbnik. W trakcie kontroli wprowadzono specjalną pieczęć do dokonywania dekretacji i z dniem 12.06.2012 r. podpisy i data widnieją pod dekretacją,
- na podstawie skontrolowanej próby ustalono, że bieżąco ewidencjonowano zakupy pozostałych środków trwałych.

Na podstawie powyższego ustalono, że zalecenie pokontrolne nr 12 przekazane jednostce pismem Prezesa RIO z dnia 31.07 2008 r. w zakresie bieżącego ujmowania w ewidencji rachunkowej Urzędu Gminy przychodu z tytułu zakupu pozostałych środków trwałych, zgodnie z art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w związku z § 14a ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) zostało wykonane.

3. Sprawozdawczość budżetowa.

Prawidłowość sporządzania sprawozdań badano w trakcie kontroli zagadnień zawartych w rozdziałach II, III, IV, V protokołu.

Kontrolą objęto niżej wymienione sprawozdania sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku:

- Rb-27S roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28S roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych,
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń j.s.t,

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-NDS kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie,
- Rb-PDP roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych,
- Rb-50 sprawozdanie kwartalne o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- Rb-27ZZ kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t ustawami,
- Rb-ST roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2011 roku.

Kontrolę sprawozdań przeprowadzono pod kątem przestrzegania zasad i terminów ich sporządzania określonymi przepisami:

- a) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),
- b) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 04.03.2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

W zakresie sporządzania sprawozdań stwierdzono nieprawidłowości wykazane powyżej w niniejszym rozdziale.

4. Inwentaryzacja.

Kontrolą objęto przestrzeganie przez kontrolowaną jednostkę art. 4 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w związku z art. 18 ustawy z dn. 17.12.2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w zakresie spełnienia obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów.

Kontrolujący sprawdzili, czy w 2011 r., tj. w okresie objętym kontrolą, w kontrolowanej jednostce przeprowadzono oraz rozliczono inwentaryzację aktywów i pasywów w sposób zgodny z przepisami art. 26 oraz 27 ustawy z dn. 29.09.1994 r. o rachunkowości, w następującym zakresie:

- terminowość i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji,
- udokumentowanie wyników inwentaryzacji,
- rozliczenie inwentaryzacji w księgach rachunkowych.

W okresie objętym kontrolą jednostka posiadała opracowane szczegółowe zasady przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w:

- Instrukcji Inwentaryzacyjnej przyjętej zarządzeniem Nr 27/2007 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 30.07.2007 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy.

W jednostce zostało wydane zarządzenie Wójta Gminy Nr 66/11 z dnia 18.10.2011 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej w Urzędzie Gminy w Dobrczu oraz w Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrczu określające jakie składniki aktywów i pasywów wg stanu na 31.12.2011 r. mają zostać w kontrolowanej jednostce zinwentaryzowane. Powołano trzyosobową komisję inwentaryzacyjną. Inwentaryzacja została poprzedzona wydaniem zarządzenia Nr 67/11 Wójta Gminy z dnia 18.10.2011 r. w sprawie powołania komisji ds. likwidacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych. Dotyczyło środków, które utraciły całkowicie wartość na skutek upływu okresu użytkowania lub wycofania z użytkowania.

4.1. Inwentaryzacja środków pieniężnych w kasie i druków ścisłego zarachowania.

W kontrolowanej jednostce nie funkcjonuje kasa. Roczną inwentaryzację druków ścisłego zarachowania przeprowadzono w dniu 30.12.2011 r. Stan druków ścisłego zarachowania był zgodny ze stanem wykazanym w księdze druków ścisłego zarachowania

4.2. Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych.

Stan środków na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2011 r. został uzgodniony z bankiem prowadzącym rachunki bankowe poprzez potwierdzenie sald. Szczegółowe ustalenia opisano w pkt 1.3. Stan rachunków bankowych w niniejszym rozdziale.

4.3. Inwentaryzacja należności i materiałów.

4.3.1. Inwentaryzacja należności i zobowiązań.

Urząd Gminy w Dobrczu otrzymał potwierdzenia sald zobowiązań na dzień 31.12.2011 roku od 4 kontrahentów.

Kontrolujący sprawdzili, czy Urząd Gminy wystosował pisma o potwierdzenie salda do kontrahentów, którzy posiadali należności w stosunku do Urzędu Gminy.

W wyniku kontroli ustalono, że Urząd Gminy wystosował do swoich dłużników pisma o potwierdzenie salda należności na koniec 2011 r. do 9 kontrahentów.

4.3.2. Inwentaryzacja materiałów.

Na podstawie przedłożonej kontrolującym ewidencji syntetycznej i analitycznej ustalono, że w 2011 r. w badanej jednostce występowało konto 310 „Materiały”

W toku czynności kontrolnych zbadano, czy została przeprowadzona inwentaryzacja materiałów na koniec 2011 r.

Jak ustalili kontrolujący w jednostce przeprowadzono inwentaryzację materiałów wg stanu na 31.12.2011 r. Zgodnie z „Zestawieniem obrotów i sald za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.” Urzędu Gminy Dobrcz saldo konta 310 „Materiały” wynosiło 91.249,85 zł.

W jednostce zapas materiałów odpisywanych w koszty w dniu zakupu dotyczył zakupów oleju napędowego i etyliny. Na podstawie arkusza spisu z natury przeprowadzonej w kotłowni olejowej w Dobrcz i Jednostek OSP na terenie Gminy Dobrcz ustalono, że wartość zapasu materiałów jest zgodna z wartością wykazanego salda konta 310 „Materiały”.

4.4. Inwentaryzacja środków trwałych.

Pełną inwentaryzację składników majątku w kontrolowanej jednostce przeprowadzono w 2011 r. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Nr 66/11 z dnia 18.10.2011 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej w Urzędzie Gminy w Dobrczu oraz w Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrczu Zasady przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych zostały określone w Instrukcji Inwentaryzacyjnej przyjętej zarządzeniem Nr 27/2007 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 30.07.2007 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Dobrcz oraz jednostkach organizacyjnych Gminy.

Ustalenia:

1. Komisja spisowa przeprowadziła inwentaryzację z natury środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych wg stanu na 31.12.2011 r.
2. Arkusze spisowe stanowiły wydruki z systemu komputerowego ponieważ inwentaryzacja została przeprowadzona metodą odczytu elektronicznego z numerów nadanych i naklejonych na poszczególne środki trwałe.
3. Arkusze spisu z natury zostały podpisane przez członków zespołu spisowego, księgową prowadzącą ewidencję która, oświadczyła, że wszystkie dowody przychodu i rozchodu zostały ujęte w ewidencji ilościowo-wartościowej oraz ewidencja ta została uzgodniona na dzień spisu z ewidencją ilościową. Arkusze skontrolowano pod względem rachunkowym.
4. Wyniki inwentaryzacji zawarto w sprawozdaniu podpisanym przez Wójta i Skarbnika.
5. Z protokołu rozliczeń wyników inwentaryzacji, wynika, że różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.
6. Na podstawie rozliczeń inwentaryzacji oraz ewidencji księgowej kont 011, 013, 020 stwierdzono, zgodność sald ww. kont ze stanem wynikającym z przeprowadzonej inwentaryzacji.
7. Stwierdzono, że poprzednią pełną inwentaryzację przeprowadzono w 2008 na podstawie zarządzenia Nr 40/07/2008 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 15.10.2007 r. wobec czego została zachowana częstotliwość inwentaryzacji środków trwałych zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
8. W dniu 31.12.2011 r. dokonano inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych drogą weryfikacji salda konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”. W protokole zostało zawarte stwierdzenie, że saldo w kwocie 118.150,46 zł wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami. Jest ono realne i poprawnie ustalone.
9. Ustalono, że sporządzono na dzień przeprowadzenia inwentaryzacji zestawienie sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzacja gruntów.

W trakcie czynności kontrolnych zbadano czy jednostka przeprowadziła inwentaryzację gruntów komunalnych w 2011 r., zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości tj. drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.

Inwentaryzacja gruntów została dokonana na dzień 31.12.2011 r. Kontrolującym przedstawiono protokół weryfikacji, z którego wynika, że stan gruntów zarejestrowanych na koncie 011 „Środki trwałe” wynosił 4.134.593,00 zł i był zgodny ze stanem wynikającym z ewidencji analitycznej konta 011 w grupie „0”.

III. WYKONANIE BUDŻETU

Zgodnie z przepisami art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. z 2009 r. Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), Wójt Gminy Dobrcz przygotował projekt budżetu na 2011 rok (Zarządzenie Nr 58/10 z dnia 12 listopada 2010 r.). Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy zaopiniowała pozytywnie przedłożony projekt Uchwałą Nr 3/P/2010 Składu Orzekającego Nr 2 z dnia 2 grudnia 2010 r.

Do projektu uchwały budżetowej załączona została prognoza kwoty długu i spłat zobowiązań na 2011 rok, która stanowiła załącznik Nr 4. Skład Orzekający Nr 2 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, uchwałą Nr 20/Dpr/2010 z dnia 2 grudnia 2010 roku, pozytywnie zaopiniował możliwość sfinansowania deficytu przedstawionego w budżecie Gminy Dobrcz na 2011 rok. W uzasadnieniu ww. uchwały skład orzekający stwierdził, że łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat zobowiązań wraz z odsetkami nie przekroczy poziomu 15% planowanych na ten rok dochodów, tj. limitu określonego w art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. (...) Poziom zadłużenia Gminy Dobrcz nie przekroczy - w 2011 roku - 60% dochodów, tj. granicy dopuszczalnego poziomu zadłużenia określonej w art. 170 ust 1 ustawy.

Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 182 ustawy o finansach publicznych Rada Gminy Dobrcz uchwaliła budżet na 2011 r. (uchwała Nr III/7/2010 z dnia 29 grudnia 2010 r.). Uchwała budżetowa zawierała wszystkie elementy wymienione w art. 212 ustawy o finansach publicznych.

Zaplanowane w budżecie dochody i wydatki na 2011 rok przedstawiały się następująco:

- dochody ogółem: 24.523.642,00 zł,
- wydatki ogółem: 25.823.642,00 zł,
- deficyt: 1.300.000,00 zł.

Wójt przekazał w dniu 05.01.2011 r., tj. w terminie 21 dni od dnia uchwalenia budżetu, podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu, wypełniając obowiązek wynikający z art. 186 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W ciągu roku budżet Gminy Dobrcz został zmieniony następującymi uchwałami i zarządzeniami:

a) uchwały Rady Gminy:

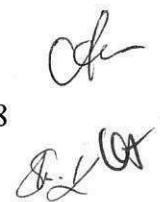
- Nr IV/30/2011 z dnia 16 marca 2011 r.,
- Nr V/48/2011 z dnia 30 maja 2011 r.,
- Nr VI/62//2011 z dnia 29 sierpnia 2011 r.,
- Nr VII/73/2011 z dnia 21 października 2011 r.,
- Nr VIII/81/2011 z dnia 29 listopada 2011 r.,
- Nr IX/89/2011 z dnia 28 grudnia 2011 r.

b) zarządzenia Wójta:

- Nr 11/11 z dnia 24 marca 2011 r.,
- Nr 15/11 z dnia 11 kwietnia 2011 r.,
- Nr 45/11 z dnia 20 lipca 2011 r.,
- Nr 58/11 z dnia 12 września 2011 r.,
- Nr 70/11 z dnia 26 października 2011 r.,
- Nr 77/11 z dnia 7 grudnia 2011 r.,
- Nr 79/11 z dnia 29 grudnia 2011 r.

Ostateczny plan na dzień 31.12.2011 r. przedstawiał się następująco:

- dochody ogółem: 27.224.831,00 zł,
- wydatki ogółem: 28.569.339,00 zł,

- deficyt: 1.344.508,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. wykonano:

- dochody na kwotę 27.018.385,29 zł, co stanowiło 99,24% planu po zmianach,
- wydatki na kwotę 26.876.406,77 zł, co stanowiło 94,07% planu po zmianach.

Dochody planowane i wykonane oraz ich rodzaje wg paragrafów i klasyfikacji budżetowej w 2011 r. stanowią **akta kontroli od Nr 25/12/III/1 do Nr 25/12/III/2.**

1. Dochody budżetowe.

1.1. Subwencje i dotacje.

1.1.1. Subwencje.

Wielkości dotyczące uzyskanych przez Gminę Dobrcz w 2011 roku subwencji poddano kontroli w zakresie:

- a) prawidłowości ujęcia otrzymanych subwencji w ewidencji księgowej, odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej oraz w kwotach wynikających z decyzji przyznających subwencje,
- b) zgodności danych wykazanych w ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-27S o dochodach budżetowych za 2011 r.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- wydruki komputerowe pn. „Obroty na klasyfikacjach dochodów” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. podziałek klasyfikacji budżetowej: 758-75801-2920, 758-75807-2920,
- wydruki komputerowe pn. „Księga główna (Obroty Kont)” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. dla kont organu: 133 „Rachunek budżetu”, 901 „Dochody budżetu”, 909 „Rozliczenia międzyokresowe” oraz jednostki: 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”,
- roczne zbiorcze sprawozdanie Rb-27S (888D5861E27B08FA Korekta nr 1) z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2011 r.,
- pisma Ministerstwa Finansów dotyczących ustalenia subwencji na 2011 rok Nr: ST3/4820/2/2011 z dnia 11.02.2011 r., ST3/4822/2/2011 z dnia 11.02.2011 r..

Na podstawie ww. dokumentów ustalono, że kontrolowana jednostka otrzymała subwencję ogólną w wysokościach ujętych w tabeli poniżej:

Dział	Rozdział	§	2011 rok
758	75801	2920	7.957.166,00 zł
758	75807	2920	1.973.755,00 zł
Razem			9.930.921,00 zł

Ustalenia:

Ad. a) W wyniku kontroli zapisów w księgach rachunkowych budżetu i jednostki (UG) ustalono, że otrzymane z budżetu państwa w 2011 r. subwencje zostały prawidłowo ujęte w podziałkach klasyfikacji budżetowej oraz w ewidencji księgowej organu i jednostki, tj. w następujący sposób:

na kontach organu:

- wpływ subwencji na rachunek budżetu – Wn 133 „Rachunek budżetu”/Ma 901 „Dochody budżetu”,
- wpływ subwencji w grudniu 2011 r., stanowiącej dochód roku następnego – Wn 133 „Rachunek budżetu”/Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,
- przeksięgowanie w styczniu roku następnego otrzymanej w grudniu subwencji – Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”/Ma 901 „Dochody budżetu”,

na kontach jednostki:

- wpływ subwencji – Wn 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”/Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- księgowanie równoległe Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”/Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.

Powyższy sposób ewidencjonowania subwencji w księgach rachunkowych UG naruszał przepisy:

- załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.),
- załącznika Nr 3b do Zarządzenia Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31 grudnia 2010 r. regulującego gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Dobrcz.

Zgodnie ze wskazanymi powyżej regulacjami, mając na uwadze:

- prowadzenie przez Gminę wspólnego rachunku bankowego budżetu j.s.t. i urzędu jako jednostki,
 - zapisy w obowiązującej polityce rachunkowości,
- ewidencja księgowa powinna przebiegać w następujący sposób:

na kontach jednostki

- wpływ dotacji na rachunek jednostki – Wn 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”/Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

Od początku 2012 roku badana jednostka prawidłowo księguje wpływ subwencji na kontach jednostki.

Ad. b) Stwierdzono zgodność danych wykazanych w ewidencji księgowej na kartach dochodów (wydruki komputerowe pn. „Obroty na klasyfikacjach dochodów” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. dla podziałek klasyfikacji budżetowej: 758-75801-2920, 758-75807-2920) z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-27S o dochodach budżetowych za 2011 r.

1.1.2. Dotacje.

Zakresem kontroli objęto następujące zagadnienia:

- a) prawidłowość zaewidencjonowania w urządzeniach księgowych otrzymanych dotacji oraz ujęcia ich w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej,
- b) zgodności danych wykazanych w ewidencji księgowej z danymi ujętymi w sprawozdaniu Rb-27S o dochodach budżetowych za 2011 r. oraz w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach za ten sam okres sprawozdawczy,
- c) terminowość zwrotu niewykorzystanych dotacji na rachunek budżetu państwa.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- wydruki komputerowe pn. „Obroty na klasyfikacjach dochodów” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. dla następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej: 2007, 2009, 2010, 2020, 2030, 2440, 2710, 6260, 6280, 6290, 6298, 6330,
- wydruki komputerowe pn. „Księga główna (Obroty Kont)” za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. dla kont organu: 901 „Dochody budżetu”,
- decyzje Wojewody Kujawsko-Pomorskiego oraz zawarte umowy i porozumienia za 2011 r.,
- sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za ww. okresy,
- sprawozdania Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2011 r. z dnia 01.02.2012 r.

Plan i wykonanie dotacji zaprezentowano w tabelach:

- dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (§ 2010)

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Dotacje otrzymane	Dotacje wykorzystane	Zwroty	% wykonania
2011 rok	4.102.003,00 zł	4.102.002,12 zł	4.100.801,76 zł	1.200,36 zł	99,97
w tym na zadania inwestycyjne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00

- dotacje na realizację zadań własnych bieżących gmin (§§ 2030, 6330)

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Dotacje otrzymane	Dotacje wykorzystane	Zwroty	% wykonania
2011 rok	2.650.397,00 zł	681.876,98 zł	678.703,96 zł	3.173,02 zł	95,25
w tym na zadania inwestycyjne	0,00 zł	43.004,00 zł	43.004,00 zł	0,00 zł	100

- dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych (§§ 2440, 6260)

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Dotacje otrzymane	Dotacje wykorzystane	Zwroty	% wykonania
2011 rok	20.000,00 zł	20.000,00 zł	20.000,00 zł	0,00 zł	100
w tym na zadania inwestycyjne	30.000,00 zł	30.000,00 zł	30.000,00 zł	0,00 zł	100

- dotacje otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień, umów (§§ 2020)

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Dotacje otrzymane	Dotacje wykorzystane	Zwroty	% wykonania
2011 rok	4.000,00 zł	4.000,00 zł	4.000,00 zł	0,00 zł	100,00
w tym na zadania inwestycyjne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	x

- dotacje rozwojowe, środki pozyskane z innych źródeł (§§ 2007, 2009, 2710, 6280, 6290, 6298)

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Dotacje otrzymane	Dotacje wykorzystane	Zwroty	% wykonania
2011 rok	815.313,00 zł	678.275,00 zł	677.474,81 zł	800,19 zł	99,94
w tym na zadania inwestycyjne	758.618,00 zł	735.353,80 zł	735.353,80 zł	0,00 zł	100

Szczegółowe zestawienie otrzymanych przez jednostkę dotacji oraz dokonanych zwrotów stanowią **akta kontroli Nr 25/12/III.1/1**.

Ustalenia:

Ad. a) Otrzymane w 2011 r. dotacje zostały prawidłowo ujęte w podziałkach klasyfikacji budżetowej. W wyniku kontroli ustalono, że wpływ dotacji księgowano w następujący sposób:

na kontach organu:

- wpływ dotacji na rachunek budżetu – Wn 133 „Rachunek budżetu”/Ma 901 „Dochody budżetu”,

na kontach jednostki:

- wpływ dotacji – Wn 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”/ Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zapis równoległy Wn 221/ Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.

Powyższy sposób ewidencjonowania dotacji w księgach rachunkowych UG naruszał przepisy:

- załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.),
- załącznika Nr 3b do Zarządzenia Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31 grudnia 2010 r. regulującego gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Dobrcz.

Zgodnie ze wskazanymi powyżej regulacjami, mając na uwadze:

- prowadzenie przez Gminę wspólnego rachunku bankowego budżetu j.s.t. i urzędu jako jednostki,
 - zapisy w obowiązującej polityce rachunkowości,
- ewidencja księgowa powinna przebiegać w następujący sposób:

na kontach jednostki

- wpływ dotacji na rachunek jednostki – Wn 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”/Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

Od początku 2012 roku badana jednostka prawidłowo księguje wpływ dotacji na kontach jednostki.

Odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość jest pani Joanna Jendruszewska, zatrudniona w Urzędzie Gminy na stanowisku Inspektora, do której obowiązków zgodnie z zakresem czynności z dnia 22.12.2009r. należy księgowanie wszystkich dochodów UG syntetycznie.

Ad. b) Stwierdzono pełną zgodność danych wykazanych w ewidencji księgowej na kartach dochodów z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-27S o dochodach budżetowych za 2011 r.

Ad. c) Zwroty dotacji zostały dokonane terminowo.

1.2. Dochody z tytułu podatków i opłat.

Na podstawie ewidencji księgowej analitycznej, syntetycznej i sporządzonego przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2011r. stwierdzono wykonanie dochodów z tytułu podatków i opłat na ogólną kwotę **4.621.451,97 zł.**

Wykonanie dochodów poszczególnych podziałek klasyfikacji budżetowej przedstawiało się w 2011 roku następująco:

§ 0310 podatek od nieruchomości	2.692.791,31 zł,
§ 0320 podatek rolny	981.631,29 zł,
§ 0330 podatek leśny	13.238,00 zł,
§ 0340 podatek od środków transportowych	196.659,45 zł,
§ 0350 podatek od działalności gospodarczej, opłacany w formie karty podatkowej	7.401,85 zł,
§ 0360 podatek od spadków i darowizn	32.458,60 zł,
§ 0410 wpłaty z opłaty skarbowej	43.440,50 zł,
§ 0430 wpłaty z opłaty targowej	749,00 zł,
§ 0480 wpływy za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	135.439,48 zł,
§ 0500 podatek od czynności cywilnoprawnej	517.642,49 zł,

Razem: 4.621.451,97 zł.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy:

- ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.),

- ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. z 2010 r. Dz. U., Nr 121, poz. 844 ze zm.),
- ustawę z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz. U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969 ze zm.),
- ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137 poz. 1541 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. z 20010r. Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.).

1.2.1. Powszechność opodatkowania.

Stosownie do przepisów art. 5 ust. 1, art. 6 i 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z dnia 12 stycznia 1991 r. Rada Gminy Dobrcz dnia 9 listopada 2010 r. podjęła uchwałę Nr XXXI/402/2010 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011 roku. Badając zapisy uchwały stwierdzono, że uchwalone stawki były zgodne z przepisami art. 5 ust. 1-4 oraz art.7 ust. 3 cytowanej ustawy.

Osoby fizyczne

Powszechność opodatkowania sprawdzono na podstawie niżej wymienionych pism Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy zawiadamiających o zakończeniu inwestycji oraz prawie do rozpoczęcia użytkowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych i mieszkań, tj.:

- PINB-7145-2/1167/11 SS,
- PINB-7145-2/1206/11 JS,
- PINB-7145-2/1150/11 JS,
- PINB-7145-2/170/11 JB,
- PINB-7145-2/1157/11 JB,
- PINB-7145-2/1191/11 ZJ,
- PINB-7145-2/1109/11 ZJ,
- PINB-7145-2/1088/11 DS,
- PINB-7145-2/1113/11 DS,
- PINB-7145-2/1106/11 DS,
- PINB-7145-2/1048/11 JB,
- PINB-7146-167/11 ZJ,
- PINB-7145-2/1067/11 DS,
- PINB-7145-2/1038/11 JB,
- PINB-7145-2/1063/11 AB,
- PINB-7145-2/1020/11 ZJ,
- PINB-7145-2/976/11 JS,
- PINB-7145-2/898/11 JB,
- PINB-7145-2/814/11 AB,
- PINB-7145-2/786/11 DS,

J-L

- PINB-7145-2/742/11 JS,
- PINB-7145-2/675/11 JS,
- PINB-7145-2/581/11 JS,
- PINB-7145-2/511/11 SS,
- PINB-7145-2/495/11 JS,
- PINB-7145-2/504/11 AB,
- PINB-7145-2/489/11 JB,
- PINB-7145-2/441/11 DS,
- PINB-7145-2/448/11 DS,
- PINB-7145-2/431/11 DS,
- PINB-7145-2/343/11 ZJ,
- PINB-7145-2/254/11 JS,
- PINB-7146-87/10 JB,
- PINB-7145-2/221/11 ZJ,
- PINB-7145-2/215/11 ZJ,

Ustalenia:

W 2011 r. PINB w Bydgoszczy wydał 107 pozwoleń na użytkowanie budynków. Kontrolą objęto 35 pozwoleń, badana próba stanowiła 33% ogółu. Pięciu podatników o następujących nr kont: 150227, 160101, 30999, 30996, 30726 nie złożyło do dnia kontroli informacji w sprawie podatku od nieruchomości w związku z powyższym nie zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości.

Stosownie do przepisu art. 6 ust 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. W związku z zaistnieniem okoliczności uzasadniające powstanie obowiązku podatkowego organ podatkowy powinien podjąć działania w celu wyjaśnienia stanu faktycznego w myśl postanowień art. 122 i 155 ustawy ordynacja podatkowa. Na podstawie art. 274a w związku z art. 155 i art. 159 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy powinien wezwać do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości.

Natomiast stosownie do art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa w przypadku nie złożenia informacji podatkowej organ podatkowy winien wydać decyzję, w której określić powinien wysokość zobowiązania podatkowego.

Odpowiedzialna za powyższą nieprawidłowość jest Pani Elżbieta Serafin, zatrudniona w Referacie Finansowo-Podatkowym na stanowisku Inspektora, do której obowiązków zgodnie z zakresem czynności z dnia 22.12.2009 r. należy wzywanie podatników podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości do złożenia informacji w sprawie podatków.

Z wyjaśnień złożonych inspektorowi przez osobę odpowiedzialną wynika, że nie dopełnienie obowiązku wezwania ww. podatników do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości związane było z natłokiem prac na koniec roku 2011 i początek 2012. **(akta kontroli Nr 25/12/III.1.2.1/1)**

W trakcie trwania czynności kontrolnych tj. 25.04.2012 r. organ podatkowy wezwał ww. podatników do złożenia informacji w sprawie podatku.

Następnie wydał decyzje w których określił wysokość zobowiązania podatkowego.

1.2.2. Prawidłowość i terminowość wymiaru

Osoby fizyczne

Zakresem kontroli objęto:

- a) zgodność zastosowanych stawek podatkowych z: uchwałą Rady Gminy Dobrez z dnia 9 listopada 2010 r. Nr XXXI/402/2010 w sprawie: określenia stawek podatku od

nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011r., komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2010 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres trzech pierwszych kwartałów 2010 r. (M. P. Nr 76, poz. 960), komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2010 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2010 r. (M. P. Nr 78, poz. 970),

- b) prawidłowość dokonania wymiaru podatku dla Wójta, Skarbnika oraz ich rodzin, zgodnie z art. 132 Ordynacji podatkowej,
- c) terminowość doręczenia decyzji ustalających wymiar podatku na 2011 r. w okresie umożliwiającym uregulowanie I raty podatku do dnia 15.03.2011 r.

Badaniem objęto decyzje wymiarowe na 2011 rok z sołectwa Nekla (431 szt) oraz decyzje wymiarowe dla Wójta (1 szt.) i jego rodziny (4) oraz Skarbnika Gminy (1 szt.) i jego rodziny (1 szt.). Badana próba stanowiła 8,8 % decyzji wydanych w 2011 r. (4.963 szt.).

Ustalenia:

- Ad. a) Zastosowane stawki były zgodne z uchwałą Rady Gminy Dobrcz z dnia 9 listopada 2010 r. Nr XXXI/402/2010 w sprawie: określenia stawek podatku od nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011r., komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2010 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres trzech pierwszych kwartałów 2010 r. (M. P. Nr 76, poz. 960), komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2010 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2010 r. (M. P. Nr 78, poz. 970),
- Ad. b) Zobowiązanie podatkowe naliczono w poprawnej wysokości.
- Ad. c) Na podstawie postanowień o numerach: SKO-4231/152/2011 z dnia 06.05.2011r., SKO-4231/22/2011 z dnia 12.01.2011r., SKO-4231/24/2011 z dnia 17 stycznia 2011r. wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bydgoszczy ustalono, że jako organ podatkowy właściwy do załatwienia spraw dotyczących zobowiązań podatkowych dla Wójta i jego rodziny oraz Skarbnika Gminy i jej rodziny na rok 2011 został wyznaczony Wójt Gminy Pruszcz. Wójt Gminy Pruszcz wydał następujące decyzje ustalające wymiar podatku, które zostały ujęte w poniższym zestawieniu:

Lp.	Numer decyzji	Podatnik
1.	RFP.3120.4.30346.2011.N.1 z dnia 02.03.2011 r.	Wójt
1.	RFP.3120.4.30346.2011.LZP.1 z dnia 02.03.2011 r.	żona Wójta
1.	RFP.3127.4.30549.2011.LZP.1 z dnia 02.03.2011 r.	syn Wójta
1.	RFP.3127.4.30549.2011.LZP.1 z dnia 02.03.2011 r.	synowa Wójta
1.	RFP.3127.4.308972011.LZP.1 z dnia 02.03.2011 r.	syn Wójta
1.	RFP.3127.4.30775.2011.R.1 z dnia 02.03.2011 r.	syn Wójta
2.	RFP.3120.4.30747.2011.N.1 z dnia 02.03.2011 r.	Skarbnik
2.	RFP.3120.4.30747.2011.N.2 z dnia 12.08.2011 r.	Skarbnik
2.	RFP.3121.4.60174.2011.R.1 z dnia 25.05.2011 r.	córka Skarbnika

W wyniku kontroli stwierdzono, że wymiaru podatków dla zobowiązanych dokonano zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 132 Ordynacji podatkowej.

- Ad. d) Decyzje wymiarowe zostały doręczone w terminie umożliwiającym uregulowanie I raty podatku za 2011 r. do dnia 15.03.2011 r.

Osoby prawne

Na podstawie rejestru wymiarowego oraz przypisów i odpisów podatku od nieruchomości od osób prawnych ustalono, że na koniec 2011 r. ogółem było 93 podatników.

Kontroli poddano deklaracje podatników o nr kont: 240054, 240027, 240026, 220015, 240019, 240010, 240005, 240069, 240071, 220018, 220007, 220014, 240021, 240009, 240015, 240003, 220025, 220031 - 20 podatników.

Poddana kontroli próba 20 podatników stanowi 22% ogółu podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych (93 podatników).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- a) zgodność zastosowanych stawek podatkowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy Dobrcz z dnia 9 listopada 2010 r. Nr XXXI/402/2010 w sprawie: określenia stawek podatku od nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011r.,
- b) przestrzeganie obowiązku egzekwowania terminowego składania przez podatnika deklaracji,
- c) prawidłowość dokonania przypisu na kontach podatników wynikającego ze złożonej deklaracji,
- d) dokonywania wstępnej kontroli deklaracji przez organ podatkowy,
- e) prowadzenia ewidencji księgowej dla podatku od nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 1, art. 23 ustawy o rachunkowości, przepisami zawartymi w § 4 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych j.s.t. (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz przepisami zawartymi w art. 62 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa (jt. Z 2005 r. Dz. U. Nr 8, poz. 60 ze zm.).

Ustalenia:

- Ad. a) Stwierdzono zgodność zastosowanej stawki z uchwałą Rady Gminy Dobrcz z dnia 9 listopada 2010 r. Nr XXXI/402/2010 w sprawie: określenia stawek podatku od nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011r.,
- Ad. b) W zakresie przestrzegania obowiązku egzekwowania terminowego składania przez podatnika deklaracji stwierdzono, że z wybranej do kontroli próby 20 podatników, czterech z nich złożyło deklaracje po terminie: nr 240054 dnia 10.02.11r., nr 220018 dnia 19.01.2011r., nr 240025 dnia 21.01.11r., nr 220031 dnia 24.02.11r. Nie podjęcie działań mających na celu wyegzekwowanie deklaracji na podatek rolny w stosunku do wszystkich podatników, którzy nie wywiążą się z obowiązku złożenia deklaracji do 15 stycznia danego roku stanowi naruszenie art. 274a § 1 w związku z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).
- Ad. c) W zakresie prawidłowości dokonania przypisów na kontach podatników wynikającego ze złożonej deklaracji stwierdzono, że w rejestrze prawidłowo dokonano przypisów.
- Ad. d) Składane deklaracje są prawidłowe pod względem rachunkowym. W zakresie sprawowania przez pracownika Urzędu wstępnej kontroli deklaracji podatkowych ustalono, że kontrole takie były przeprowadzane, co zostało udokumentowane adnotacją pracownika o przeprowadzonej kontroli formalnej i rachunkowej. Wszelkie zmiany w podstawie opodatkowania były prawidłowo dokumentowane.
- Ad. e) Kontrola prawidłowości prowadzenia ewidencji księgowej należnego i pobranego w 2011r. podatku od nieruchomości - osoby prawne wykazała, że ewidencja analityczna podatku od nieruchomości prowadzona jest w sposób zgodny z przepisami art. 12 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 1 i art. 23 ustawy o rachunkowości, przepisami zawartymi w § 4 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych j.s.t. (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Kontrolujący stwierdzili że:

- na każdej karcie kontowej objętej kontrolą wykazany był bilans otwarcia oraz zamknięcia, co umożliwiało ustalenie stanu rozrachunków, tj. zaległości lub nadpłat,
- zapisy w ewidencji analitycznej były dokonane w sposób trwały, badana jednostka w 2011r. prowadziła ewidencję syntetyczną oraz analityczną podatku od nieruchomości techniką komputerową z wykorzystaniem programu firmy Groszek,
- każdorazowy przypis należności dokonywany był na podstawie złożonej przez podatnika deklaracji. Ponadto wysokość przypisu dokonanego na koncie podatnika miała swoje odzwierciedlenie w rejestrze przypisów.

1.2.3. Ewidencja podatku

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- a) spełnienia obowiązku określenia w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości zasad ewidencjonowania dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych,
- b) terminowości dokonywania zapisów na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- c) zgodności danych wykazanych w ewidencji księgowej poszczególnych rodzajów podatków z danymi ujętymi w sprawozdaniu Rb-27S o dochodach budżetowych za 2011 r.

Ustalenia:

- Ad. a) Wójt Gminy Dobrcz określił plan kont prowadzenia ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych j.s.t. w załączniku Nr 3c do Zarządzenia Nr 65/2010 z dnia 31.12.2010 r. regulującego gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy. W powyższej instrukcji zostały wymienione dokumenty stanowiące podstawę wymiaru oraz rejestracji wpłat w urządzeniach księgowych. Regulacje były zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych j.s.t. (Dz. U. Nr 208 poz. 1375). Wymiar podatku prowadzony jest w jednostce techniką komputerową za pomocą programu komputerowego pn. „Podatki” Tadeusza i Romana Groszek z Legionowa dla osób fizycznych i prawnych. Do udokumentowania wymiaru służą: deklaracje podatkowe, informacje podatkowe, decyzje, rejestry wymiarowe, postanowienia o dokonaniu potrącenia (art. 65 Ordynacji podatkowej), odpisy orzeczeń sądu administracyjnego (art. 77 § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej).
- Ad. b) Zbadano terminowość dokonywania w ciągu roku przypisów należności podatków i odpisów na koncie 221 „Należności tytułu dochodów budżetowych”. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że przypisów i odpisów podatków dokonywano na koncie 221 „Należności tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 750 „Przychody finansowe”. Powyższe ustalono na podstawie wydruków komputerowych „Klasyfikacje wg kont” za okres od 01.01.2011 r. do 30.06.2011 r. dla konta 221 oraz. 750. Analizując ww. dokumenty ustalono, że przypisów i odpisów podatków w badanym okresie dokonano w następujących terminach: 31.03.2011 r., 29.02.2011 r., 31.03.2011 r., 30.04.2011 r., 31.05.2011 r., 30.06.2011 r., przypisy i odpisy podatków były ewidencjonowane w okresie sprawozdawczym, czyli na koniec miesiąca.

Bilanse podatków przedstawiały się następująco:

2011 r.

Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne

Zaległość początkowa	131.656,77 zł	Nadpłata początkowa	4.287,41 zł
Przypisy	1.255.551,00 zł	Odpisy	33.469,20 zł
Zwroty	3.350,46 zł	Wpłaty	1.221.697,58 zł
Nadpłata końcowa	5.833,45 zł	Należność końcowa	136.937,49 zł
Razem	1.396.391,68 zł	Razem	1.396.391,68 zł

Podatek rolny – osoby fizyczne

Zaległość początkowa	53.640,19 zł	Nadpłata początkowa	2.809,15 zł
Przypisy	865.581,00 zł	Odpisy	35.004,50 zł
Zwroty	942,17 zł	Wpłaty	827.906,36 zł
Nadpłata końcowa	2.649,11 zł	Należność końcowa	57.092,46 zł
Razem	922.812,42 zł	Razem	922.812,42 zł

Podatek leśny – osoby fizyczne

Zaległość początkowa	82,00 zł	Nadpłata początkowa	29,61 zł
Przypisy	3.328,00 zł	Odpisy	45,00 zł
Zwroty	0,00 zł	Wpłaty	3.202,00 zł
Nadpłata końcowa	16,61 zł	Zaległość końcowa	150,00 zł
Razem	3.426,61 zł	Razem	3.426,61 zł

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Zaległość początkowa	109.238,39	Nadpłata początkowa	861,40 zł
Przypisy	186.478,00 zł	Odpisy	46.223,83 zł
Zwroty	1.079,37 zł	Wpłaty	105.779,86 zł
Nadpłata końcowa	5.688,29 zł	Zaległość końcowa	149.618,96 zł
Razem	302.484,05 zł	Razem	302.484,05 zł

Podatek od nieruchomości – osoby prawne

Zaległość początkowa	24.199,43 zł	Nadpłata początkowa	355,78 zł
Przypisy	1.585.602,00 zł	Odpisy	855.031,00 zł
Zwroty	164,00 zł	Wpłaty	1.474.608,19 zł
Nadpłata końcowa	744.158,92 zł	Należność końcowa	24.129,38 zł
Razem	2.354.124,35 zł	Razem	2.354.124,35 zł

Podatek rolny – osoby prawne

Zaległość początkowa	0,00 zł	Nadpłata początkowa	35,35 zł
Przypisy	155.412,00 zł	Odpisy	667,00 zł
Zwroty	299,00 zł	Wpłaty	154.966,10 zł
Nadpłata końcowa	197,35 zł	Zaległość końcowa	239,90 zł
Razem	155.908,35 zł	Razem	155.908,35 zł

Podatek leśny – osoby prawne

Zaległość początkowa	0,00 zł	Nadpłata początkowa	0,00 zł
Przypisy	10.036,00 zł	Odpisy	0,00 zł
Zwroty	0,00 zł	Wpłaty	10.036,00 zł
Nadpłata końcowa	0,00 zł	Należność końcowa	0,00 zł
Razem	10.036,00 zł	Razem	10.036,00 zł

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Zaległość początkowa	0,00 zł	Nadpłata początkowa	0,00 zł
Przypisy	18.094,00 zł	Odpisy	5.125,00 zł
Zwroty	0,00 zł	Wpłaty	13.073,00 zł
Nadpłata końcowa	104,00 zł	Zaległość końcowa	0,00 zł
Razem	18.198,00 zł	Razem	18.198,00 zł

1.2.4. Pobór podatku.

Osoby fizyczne

Kontroli poddano terminowość wpłat III, IV raty podatku w 2011 r. dokonanych przez podatników posiadających nieruchomości przy ul. Osiedlowej o następujących numerach ewidencyjnych: 30748, 30059, 30441, 30077, 30080, 30401, 30066, 30090, 30119, 30703, 30786, 30064, 30084, 30169, 30265, 30056, 30933, 30061, 30422, 30166, 30065, 30071, 30165, 30057, 30833, 30013, 30055, 30085, 30170, 30088, 30752, 30053, 30052, 30083, 30854, 30067, 30731, 30894.

Stwierdzono 28 nieterminowych wpłat. Płatności dokonano od 1 do 210 dni po terminie. W 26 przypadkach odsetek nie naliczono, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

Osoby prawne

Należność z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych za 2011 rok wynosiła (przypisy + zaległość początkowa – odpisy) 754.770,43 zł. Na poczet należności podatnicy wpłacili łącznie kwotę 1.474.608,19 zł.

Stan zaległości na dzień 31.12.2010 roku wyniósł 24.199,43 zł.

Stan zaległości na dzień 31.12.2011 roku wyniósł 24.129,38 zł.

Terminowość wpłat podatku skontrolowano na podstawie zaewidencjonowanych na kontach podatników dat wpłat.

Kontrolą objęto termin oraz wpłaty V, VI, i VII raty podatku od nieruchomości od osób prawnych podatników o następujących nr kont: 240031, 240010, 240021, 240028, 240011, 240022, 240032, 240024, 240015, 240025, 240026, 240018, 240019, 240027, 240030, 240033, 240043, 240035, 240036, 240016 – 20 podatników.

Poddana kontroli próba 20 podatników stanowi 22 % ogółu podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych (93 podatników).

Ustalenia:

W badanej próbie nieterminowe wpłaty kontrolujący stwierdzili u 5 podatników o nr 1110108, 1110112, 1110113. Od nieterminowych wpłat rat podatku naliczono i pobierano odsetki w łącznej kwocie:

- dla podatnika o nr 240015 - 0,00 zł (odsetek nie naliczono, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej),
- dla podatnika o nr 240018 - 0,00 zł (odsetek nie naliczono, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej),
- dla podatnika o nr 240024 - 0,00 zł (odsetek nie naliczono, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej),
- dla podatnika o nr 240025 - 0,00 zł, (odsetek nie naliczono, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej),
- dla podatnika o nr 240036 - 0,00 zł (odsetek nie naliczono, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej),

Zgodnie z zapisem art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, jeśli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę organ podatkowy zaliczał proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostawała kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

1.2.5. Pobór w drodze inkasa podatków stanowiących dochody gminy

W 2011 r. obowiązywała uchwała Rady Gminy Dobrez Nr XI/132/2004 z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia dla sołtysów za inkaso. Rada Gminy nie określiła terminu wpłat pobranych przez inkasentów podatków na rachunek

bankowy gminy lub do kasy, zatem zgodnie art. 47 § 4a Ordynacji podatkowej terminem płatności dla inkasentów był dzień następujący po ostatnim dniu, w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić. Organ stanowiący wyznaczył sołtysów jako inkasentów ww. należności oraz określił wynagrodzenie w wysokości 5% od pobranej kwoty.

Kontrolą objęto terminowość wpłat I raty podatku za 2011 rok zainkasowanego przez sołtysów z sołectw: Magdalenka, Kusowo, Włóki oraz Trzęsacz. Zestawienie kwot pobranych przez inkasentów oraz wpłaconych na rachunek bankowy Urzędu Gminy ujęto w tabeli poniżej:

Nazwa sołectwa	Numer i seria kwitariusza	Kwota zainkasowana	Kwota wpłacona do kasy	Numer wyciągu	Uwagi
Magdalenka	Nr 11BYA00002-11BYA00055	10.221,00 zł	12.692,00 zł	56 z dnia 16.03.2011 r.	-
	Nr 11BYZ00002-11BYZ00011	89,00 zł			
	Nr 11BXY00006-11BXY00023	2.382,00 zł			
Kusowo	Nr 11BZM00001-11BZM00068	1.656,00 zł	5.472,00 zł	56 z dnia 16.03.2011 r.	-
	Nr 11BZO00001-11BZO00086	3.687,00 zł			
	Nr 11BZN00001-11BZN00027	129,00 zł			
Włóki	Nr 11BZA00001-11BZA00016	1.648,00 zł	15.834,00 zł	56 z dnia 16.03.2011 r.	-
	Nr 11BZB00001-11BZB00049	1.809,00 zł			
	Nr 11BZC00001-11BZC00066	12.377,00 zł			
Trzęsacz	Nr 11BYX00001-11BYX00005	97,00 zł	16.891,00 zł	56 z dnia 16.03.2011 r.	-
	Nr 11BYY00001-11BYY00018	492,00 zł			
	Nr 11BYZ00001-11BYZ00048	16.302,00 zł			

Ustalenia:

1. Pobrane należności podatkowe wpłacane były przez inkasentów na rachunek Urzędu Gminy Dobrcz.
2. Inkasenci przestrzegali terminów rozliczania się z pobranych podatków wyznaczonych treścią przepisu art. 47 § 4a Ordynacji podatkowej, czyli w dniu następującym po ostatnim dniu, w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata powinna nastąpić.
3. Kontrolowana jednostka respektowała normy zawarte w § 29 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), zgodnie z którymi rozliczenie inkasenta dokonywane jest niezwłocznie po określonym dla inkasenta terminie płatności podatku oraz przy zdawaniu przez niego wykorzystanych kwitariuszy przychodowych. Inkasenci otrzymali wynagrodzenie w wysokości wynikającej z przywołanej powyżej uchwały Rady Gminy.

1.2.6. Ulgi i zwolnienia podatkowe.

1.2.6.1. Prawidłowość stosowania ulg i zwolnień ustawowych.

a) ulga z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa

W 2011 r. wydano 6 decyzji w sprawie udzielenia ulgi z tytułu nabycia gruntów. Kontrolą objęto wszystkie wydane decyzje w 2011r., na mocy których udzielono ulg podatnikom, którzy dokonali zakupu gruntów wraz z wnioskami i załączonymi dokumentami o numerach:

- RFP.3121.8.1.2011 z dnia 03.06.2011 r.,
- RFP.3121.8.2.2011 z dnia 03.06.2011 r.,
- RFP.3121.8.3.2011 z dnia 03.06.2011 r.,
- RFP.3121.8.4.2011 z dnia 07.09.2011 r.,
- RFP.3121.8.5.2011 z dnia 27.09.2011 r.,
- RFP.3121.8.6.2011 z dnia 26.10.2011 r.

Wskazane powyżej dokumenty skontrolowano w zakresie przestrzegania:

1. art. 12 ust. 1 pkt 4, ust. 3 i 6 oraz art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym,

2. art. 122, art. 187 w związku z art. 191, art. 139 oraz art. 207 i 210 Ordynacji podatkowej.

Ustalenia:

Ad. 1) We wszystkich objętych kontrolą decyzjach prawidłowo ustalono okres zastosowania ulgi z tytułu nabycia gruntów na powiększenie lub utworzenie nowego gospodarstwa.

Ad. 2) W urzędzie znajdowała się dokumentacja potwierdzająca nabycie przez podatników gruntów na powiększenie istniejącego lub utworzenie nowego gospodarstwa rolnego – kserokopie aktów notarialnych (Rep. A Nr 114/2009 z dnia 07.01.2009 r., Rep. A Nr 20073/2008 z dnia 19.12.2008 r., Rep. A 5657/2006 z dnia 20.12.2006 r., Rep. A Nr 357/2011 z dnia 19.08.2011 r., Rep. A Nr 2902/2011 z dnia 30.06.2011 r., Rep. A Nr 4584/2011 z dnia 07.10.2011 r.).

Organ podatkowy na podstawie ww. dokumentów wydał w postępowaniach objętych badaniem decyzje w sprawie zastosowania zwolnienia z tytułu nabycia gruntów. Wszystkie decyzje zostały wydane w terminie miesiąca, tj. zgodnie z art. 139 Ordynacji podatkowej. Decyzje rozstrzygały, co do istoty sprawy oraz zawierały wszystkie obligatoryjne elementy (art. 207 i 210 Ordynacji podatkowej).

b) ulga inwestycyjna

Na podstawie wykazu ulg w podatku rolnym ustalono, że w okresie od 01.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. nie udzielono żadnej ulgi inwestycyjnej.

c) ulga żołnierska

Na podstawie wykazu ulg w podatku rolnym ustalono, że w okresie od 01.01.2011 r. do dnia 31.12.2011 r. nie udzielono żadnej ulgi żołnierskiej w podatku rolnym.

d) zwolnienia szkół i placówek oświatowych na mocy przepisów art. 7 ust. 2 pkt 2 w kontekście art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,

Na podstawie wykazu jednostek organizacyjnych oraz rejestru jednostek oświatowych ustalono, że na terenie kontrolowanej gminy w roku 2011 funkcjonowały następujące jednostki oświatowe:

1. Zespół Szkół w Borównie,
2. Zespół Szkół w Dobrczu,
3. Zespół Szkół w Kotomierzu,
4. Zespół Szkół w Wudzyńcu,

5. Szkoła Podstawowa w Stronnie,
6. Szkoła Podstawowa w Strzelcach Górnych,
7. Szkoła Podstawowa w Kozielcu.

Kontrolujący ustalili, że w roku 2011 ww. jednostki oświatowe nie złożyły deklaracji w podatku od nieruchomości. Nie złożenie deklaracji podatkowej przez ww. podmioty stanowi naruszenie art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz ust. 10 ustawy o podatkach lokalnych. (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 121 poz. 844 ze zm.). Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Pani Elżbieta Serafin zatrudniona w Urzędzie Gminy Dobrcz na stanowisku Inspektora, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 22.12.2009 r. odpowiada za wymiar podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób prawnych. W związku z powyższym kontrolujący udzielili instruktażu w zakresie egzekwowania od kierowników jednostek oświatowych corocznego składania deklaracji na podatek od nieruchomości. W trakcie trwania czynności kontrolnych, t.j. w dniu 17.05.2012 roku kierownicy ww. jednostek oświatowych złożyli deklaracje na podatek od nieruchomości za 2011 r.

1.2.6.2. Umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty.

Na podstawie prowadzonych w jednostce rejestrów decyzji w sprawie umorzenia oraz odroczenia (rozłożenia na raty) podatku od nieruchomości oraz ł.z.p. ustalono, że w okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. wpłynęło:

- 118 wnioski dotyczących umorzenia podatku od nieruchomości oraz ł.z.p., na podstawie których organ podatkowy wydał: 118 decyzji: z tego 107 decyzji umarzających zaległości podatkowe, 7 decyzji umarzających postępowanie, 4 decyzje odmowne,
- 11 wniosków, na podstawie których organ podatkowy wydał 11 decyzji odraczających termin płatności podatku lub zaległości podatkowej,
- 2 wnioski, na podstawie których organ podatkowy wydał 2 decyzje rozkładające na raty termin płatności podatku lub zaległości podatkowej,

Podczas czynności kontrolnych zbadano procedurę wydania decyzji o numerach ujętych w tabeli poniżej, dotyczących umorzenia zaległości podatkowych osób fizycznych i prawnych w zakresie:

- a) przestrzegania obowiązku działania na wniosek podatnika oraz nie wykraczania przez organ podatkowy poza granice wnoszonej przez podatnika prośby, zgodnie z art. 67a i 67b Ordynacji podatkowej,
- b) przestrzegania przez organ podatkowy obowiązku podjęcia działań mających na celu dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego, zebranie i rozpatrzenie w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego oraz dokonanie oceny, czy na podstawie zebranego materiału dowodowego, okoliczności wskazane w złożonych wnioskach zostały udowodnione, zgodnie z art. 122, art. 187 w związku z art. 191 ww. ustawy,
- c) wyznaczenia stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranych dowodów lub odstąpienia od powyższej zasady w przypadku, gdy wniosek w całości uwzględnia żądanie strony, zgodnie z art. 200 ww. ustawy,
- d) obowiązku wydania decyzji zgodnie z art. 207 ww. ustawy,
- e) terminowości wydania decyzji, zgodnie z art. 139 § 1 oraz art. 140 ww. ustawy,
- f) zawarcia w decyzji obligatoryjnych elementów zgodnie z art. 210 ww. ustawy,
- g) prawidłowości naliczenia odsetek za zwłokę, zgodnie z art. 67a § 2 ww. ustawy oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę.... (Dz. U. Nr 165, poz. 1373 ze zm.),
- h) prawidłowego sporządzenia wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie

przewyższającej 500,00 zł, wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia do dnia 31 maja roku następującego po roku budżetowym, zgodnie z art. 37 ust.1 pkt 2 lit. f) ustawy o finansach publicznych,

i) prawidłowości przyznawania

Lp.	Numer konta	Data złożenia wniosku	Data wydania decyzji	Numer decyzji	Kwota należności	Kwota odsetek	Uwagi: N – nieruch. R - rolny
1.	50162	18.01.2011	09.02.2011	RFP 3127.1.1.2011	236,00 zł	18,00 zł	N-230,00 zł R-6,00 zł
2.	130262	16.03.2011	30.03.2011	RFP 3127.1.3.2011	94,00 zł	-	N – 88,00 zł R-6,00 zł
3.	80018	16.03.2011	12.14.2011	RFP 3127.1.4.2011	155,00 zł	-	N-147,00 zł R-8,00 zł
4.	190087	21.03.2011	30.03.2011	RFP 3127.1.6.2011	139,00 zł	-	N-132,00 zł R-7,00 zł
5.	30026	23.03.2011	23.04.2011	RFP 3127.1.7.2011	95,00 zł	-	N-70,00 zł R-25,00 zł
6.	200002	16.05.2011	17.06.2011	RFP 3127.1.9.2011	75,00 zł	-	N-71,00 zł R-4,00 zł
7.	80021	16.05.2011	06.06.2011	RFP 3127.1.10.2011	96,00 zł	-	N-90,00 zł R-6,00 zł
8.	130131	23.05.2011	31.05.2011	RFP 3127.1.11.2011	102,00 zł	-	N-96,00 zł R-6,00 zł
9.	70033	16.09.2011	28.09.2011	RFP 3127.1.13.2011	197,00 zł	-	N-194,00 zł R-3,00 zł
10.	80021	16.09.2011	11.10.2011	RFP 3127.1.14.2011	121,00 zł	-	N-114,00 zł R-7,00 zł
11.	70074	16.12.2011	30.12.2011	RFP 3127.1.24.2011	2.000,00 zł	884,00 zł	N-1.934,80 zł R-65,20 zł
12.	30503	15.02.2011	02.03.2011	RFP 3120.1.1.2011	560,60 zł	301,00 zł	N-539,60 zł R-21,00 zł
13.	150174 150192	17.03.2011	12.04.2011	RFP 3120.1.3.2011	962,00 zł	63,00 zł	N – 962,00 zł
14.	30671	18.03.2011	07.04.2011	RFP 3120.1.4.2011	47,00 zł	-	N-47,00 zł
15.	90174	22.03.2011	12.04.2011	RFP 3120.1.5.2011	63,00 zł	-	N-63,00 zł
16.	30105	16.05.2011	31.05.2011	RFP 3120.1.6.2011	90,00 zł	-	N-90,00 zł
17.	150193	16.05.2011	22.06.2011	RFP 3120.1.7.2011	455,00 zł	-	N-455,00 zł
18.	80228	23.05.2011	06.06.2011	RFP 3120.1.8.2011	1.439,00 zł	-	N-1.439,00 zł
19.	130131	23.05.2011	31.05.2011	RFP 3120.1.11.2011	102,00 zł	-	N-96,00 zł R-6,00 zł
20.	70033	16.09.2011	28.09.2011	RFP 3120.1.13.2011	197,00 zł		N-194,00 zł R-3,00 zł
21.	80021	16.09.2011	11.10.2011	RFP 3120.1.14.2011	121,00 zł		N-114,00 zł R-7,00 zł
22.	150051	13.12.2011	09.01.2012	RFP 3120.1.23.2011	298,00 zł	14,00 zł	N-298,00 zł
23.	240065	05.12.2011	04.01.2011	RFP 3120.1.22.2011	18.163,00 zł	7,00 zł	N-18.163,00 zł
24.	180397	15.11.2011	30.11.2011	RFP 3120.1.20.2011	671,00 zł	-	N-671,00 zł
25.	30105	16.11.2011	20.12.2011	RFP 3120.1.18.2011	93,00 zł	-	N-93,00 zł
26.	80322	14.11.2011	23.12.2011	RFP 3120.1.17.2011	303,00 zł		N-303,00 zł
27.	150096	16.09.2011	16.11.2011	RFP 3120.1.16.2011	97,00 zł		N-97,00 zł
28.	70122	16.11.2011	12.12.2011	RFP 3120.1.15.2011	157,00 zł	-	N-157,00 zł
29.	80163	20.09.2011	04.10.2011	RFP 3120.1.13.2011	169,00 zł	-	N-169,00 zł
30.	150096	19.09.2011	28.09.2011	RFP 3120.1.12.2011	97,00 zł	-	N-97,00 zł
	Razem	X	X	X	27.394,60zł	1287,00 zł	27.394,60zł

Badana próba stanowiła 52% ogółu wydanych decyzji.

Ustalenia:

- Ad. a) We wszystkich objętych kontrolą przypadkach organ podatkowy działał na wniosek złożony przez podatnika. Wszystkie wydane przez organ podatkowy decyzje nie wykraczały poza granice wnoszonej przez podatnika prośby.
- Ad. b) Kontrola legalności decyzji umorzeniowych wykazała nieprawidłowości w zakresie postępowania podatkowego, polegające na umorzeniu zaległości 12 raty w podatku od nieruchomości za rok 2011 podatnikowi o nr 240065, w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców bez zebrania materiału dowodowego oraz zbadania w sposób wszechstronny i wnikliwy istnienia przesłanek uzasadniających umorzenie 12 raty podatku za 2011r. oraz wydanie w tej sprawie w dniu 11.01.2011 r. decyzji Nr RFP.3120.1.22.2011 na kwotę 18.163,00 zł (**akta kontroli Nr 25/12/III.1.2/2**). W wyniku kontroli ustalono, że ww. podatnikowi, będącemu przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, umorzono zaległość 12 raty w podatku od nieruchomości za rok 2011. Umorzenia dokonano na podstawie przepisów art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Wskazane przepisy, stanowią, iż organ podatkowy, na wniosek podatnika może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym.

Zgodnie z ustaleniami kontroli podatnik do wniosku z dnia 05.12.2011 r. (**akta kontroli Nr 25/12/III.1.2/3**) uzupełnionego pismem z dnia 02.01.2012 r. (**akta kontroli Nr 25/12/III.1.2/4**) załączył zestawienie sporządzone komputerowo, przedstawiające dochody uzyskane w miesiącach lipiec-październik. Powyższe zestawienie nie zostało opatrzone pieczęcią podmiotu ani podpisem osoby sporządzającej. W powyższym zestawieniu nie zachowano ciągłości liczby porządkowej. Ponadto podatnik nie załączył zaświadczeń o pomocy de minimis, jaką otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, stosownie do postanowień art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U z 2007 roku, Nr 59, poz. 404 ze zm.). Przesłanką do umorzenia zaległości za 12 ratę podatku od nieruchomości za 2011 rok było chwilowe wystąpienie braku środków na opłacenie ostatniej raty za m-c grudzień 2011r.

W uzasadnieniu faktycznym powyższej decyzji organ podatkowy podał, że podatnik regularnie opłacał podatek jednak w miesiącu grudniu w związku z zachwianiem sytuacji finansowej brak jest środków na uregulowanie podatku. Podejmując rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie organ wziął pod uwagę fakt, iż udzielenie wnioskowanej ulgi pomoże podatnikowi odzyskać chwilowo zachwianą płynność finansową.

W przedłożonej kontrolującym dokumentacji nie było zgromadzonych zaświadczeń od podatnika w zakresie korzystania z pomocy de minimis. Z przedłożonej dokumentacji nie wynika także, że organ podatkowy wydał zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis. Powyższym naruszono treść art. 5 ust. 3 ww. ustawy.

Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny, umorzenie zaległości podatkowych na wniosek podatnika jest decyzją uznaniową, ale nie dowolną. Zgodnie ze wskazanymi na wstępie przepisami, warunkiem koniecznym do ewentualnego umorzenia zaległości podatkowych na wniosek podatnika jest ważny interes podatnika lub interes publiczny. W związku z tym, że użyte przez ustawodawcę przesłanki „ważny interes podatnika” lub „interes publiczny” są zwrotami niedookreślonymi, organy podatkowe winny korzystać z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Kryterium ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego musi być w każdym wypadku indywidualnie ustalane przez organ w postępowaniu podatkowym. Pojęcie

interesu publicznego nie ma stałej treści, co wymaga każdorazowo dokonania oceny skutków rozstrzygnięć prawnych z punktu widzenia wartości, jakie kryć się mogą pod tymi pojęciami. Organ podatkowy obowiązany był z urzędu podjąć wszelkie działania niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, zgodnie z przepisami art. 122 i art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej, (zobacz wyrok NSA z 26.09.2002 r., III SA 659/01, ONSA 2003/3/105). W uzasadnieniu faktycznym organ powinien przytoczyć wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a także dokonać na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w trakcie postępowania oceny, czy dana okoliczność została udowodniona. Przeprowadzona kontrola wykazała, że w przedmiotowej sprawie wskazany na wstępie wniosek podatnika o umorzenie zaległości za 12 ratę podatku od nieruchomości za 2011 rok za zwłokę nie został udokumentowany dowodami, ponieważ dołączone do wniosku pismem z dnia 02.01.2012r. zestawienie komputerowe dochodów uzyskanych w miesiącach lipiec-październik nie jest potwierdzone odpowiednim wydrukiem z ewidencji księgowej podatnika. Ponadto Organ podatkowy nie zażądał od podmiotu dokumentów takich jak bilansu, który jest elementem analizy finansowej spółki oraz rachunku zysków i strat, który informuje jaka jest efektywność poszczególnych rodzajów działalności oraz jaki jest ogólny wynik finansowy podmiotu. Brak przeprowadzenia postępowania dowodowego, stanowi naruszenie art. 122 oraz art. 187 w związku z art. 191 Ordynacji podatkowej.

W związku z powyższym Organ podatkowy udzielił ulgi bez dopełnienia przez podatnika obowiązku przedłożenia zaświadczeń o pomocy de minimis, jaką otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie. Powyższa nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 37 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U z 2007 roku, Nr 59, poz. 404 ze zm.), z którego wynika że do czasu nie przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc wszelkich zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi.

Na powyższe okoliczności zwrócono się z zapytaniem do Wójta Dobrcza Pana Krzysztofa Szali o podanie przyczyn nie zebrania materiału dowodowego, okoliczności, na podstawie których organ podatkowy udzielił pomocy de minimis, przyczyn nie wystawienia stosownych zaświadczeń. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem w dniu 31.05.12r., stanowiącym **akta kontroli Nr 25/12/III.1.2/5**, Wójt Dobrcza wskazał, iż cyt.:

„Decyzje we wskazanej sprawie wydałem w oparciu o argumenty wskazane we wniosku, załączone dokumenty jak również w oparciu o fakty znane z urzędu. W mojej ocenie materiał dowodowy zebrany w sprawie oraz posiadane przeze mnie informacje na temat podatnika były wystarczające na wydanie pozytywnej decyzji. W uzupełnieniu wniosku, który wpłynął do urzędu 02.01.2012 r. podatnik wskazał, że w załączeniu przesyła szczegółowy wydruk dochodów dotyczących tylko WDW Borówno, stąd na załączonym wydruku brak jest ciągłości liczby porządkowej. Księgowość spółki mieści się w Warszawie dlatego cała korespondencja pomiędzy pracownikami spółki przekazywana była drogą elektroniczną. Skutkiem tego jest fakt, że na załączonym wydruku brak jest pieczętki oraz podpisu osoby sporządzającej”.

„W odniesieniu do niewystawienia zaświadczenia o udzieleniu pomocy de minimis oraz niewyegzekwowaniu od podatnika stosownego oświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy de minimis wskazuję, że jest to skutek przeoczenia tego faktu przez pracownika merytorycznego. Pragnę dodać, że postępowanie podatkowe toczyło się na przełomie roku i skutek natłoku pracy szczególnie w referacie Finansowo – Podatkowym osoba prowadząca sprawę niedopatrzyła niezłożenia

przez podatnika stosownego oświadczenia w zakresie korzystania lub niekorzystania z pomocy de minimis, co za tym idzie wydania koniecznego zaświadczenia. W celu wyeliminowania tej nieprawidłowości w najbliższym czasie zostaną podjęte czynności zmierzające do uzyskania potrzebnych oświadczeń i wydania podatnikowi zaświadczenia o pomocy de minimis”.

Ustosunkowując się do powyższego należy stwierdzić, że Organ podatkowy stosownie do postanowień art. 122 Ordynacji podatkowej, zobowiązany jest podjąć w toku postępowania wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. Wobec powyższego, aby Organ podatkowy mógł wnikliwie ocenić sytuację finansową podmiotu powinien żądać od podatnika podstawowych dokumentów informujących w jakiej kondycji finansowej jest ww. podmiot, takich jak bilans spółki oraz rachunek zysków i strat.

Ponadto w przedmiotowej sprawie kontrolujący badaniu poddali sposób ujęcia faktu udzielonej pomocy i wykazania go w sprawozdaniach kwartalnym o udzielonej pomocy publicznej na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej (...) Dz. U. Nr 133, poz. 923 ze zm.). W wyniku kontroli stwierdzono, że organ podatkowy wykazał udzieloną pomoc temu podatnikowi w sprawozdaniu zarówno za I kwartał 2011 r.

W trakcie czynności kontrolnych ww. podatnik w dniu 08.06.2012r. pisemnie oświadczył, że nie otrzymał pomocy de minimis w roku ubiegającym się o ulgę oraz w ciągu 2 lat go poprzedzających. Ponadto w dniu 19.06.2012 roku organ podatkowy wydał zaświadczenie o pomocy de minimis.

- Ad. a) Organ podatkowy wyznaczał stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie, stosownie do postanowień art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa.
- Ad. b) Organ podatkowy we wszystkich zbadanych przypadkach orzekł w sprawie w drodze decyzji.
- Ad. c) Wszystkie decyzje zostały wydane w terminie określonym w art. 139 § 1 oraz art. 140 Ordynacji podatkowej.
- Ad. d) Objęte badaniem decyzje zawierały uzasadnienie prawne.
- Ad. e) Odsetki za zwłokę zostały naliczone w prawidłowej wysokości przepisy art. 67a § 2 oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę.... (Dz. U. Nr 165, poz. 1373 ze zm.). Ponadto w podstawie prawnej decyzji nie wskazano przytoczonego w zdaniu poprzednim artykułu, czym naruszono art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej.
- Ad. f) Podatnicy, którym umorzono zaległości podatkowe powyżej 500,00 zł zostali ujęci w wykazie osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty, zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. f) ustawy o finansach publicznych. Wykaz został zamieszczony na stronie BIP UG Dobrcz w zakładce Wójt Gminy/Zarządzenia/Rok 2012/ Zarządzenie Nr 13/2012 z 25 maja 2012r.

1.2.7. Skutki w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP za 2011 r.

a) skutki obniżenia górnych stawek podatkowych

Kontrolą objęto prawidłowość wykazania w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych za 2011 r. Weryfikacji poddano następujące dokumenty:

- sprawozdanie zbiorcze Rb-27S za 2011 r. z dnia 13.03.2012 r. (888D5861E27B08FA Korekta nr 1),

- sprawozdanie Rb-PDP za 2011 r. z dnia 13.03.2012 r. (CF745D2D44747B09),
- uchwałę Nr XXXI/402/2010 Rady Gminy Dobrecz z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie: określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011 roku,
- uchwałę Nr XXVI/161/2008 Rady Gminy Dobrecz z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie: określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych i zwolnień w tym podatku,
- wydruki komputerowe pn. „Analiza stawek podatkowych” dla podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób fizycznych i prawnych,
- wydruki komputerowe pn. „Skutki obniżenia stawek podatkowych” dla podatku od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych.

Zestawienie skutków wykazanych w ww. sprawozdaniach oraz wynikających z objętych badaniem dokumentów przedstawiono w tabeli poniżej.

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu		Skutki wynikające z dokumentacji podatkowej	Różnica (kol. 4 – kol. 5)
		Rb-PDP	Rb-27S		
1	2	3	4	5	6
Od nieruchomości	Osoby prawne	406.263,45 zł	84.010,79 zł	84.010,79 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		322.252,66 zł	322.252,66 zł	0,00 zł
Rolny	Osoby prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Leśny	Osoby prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Od środków transportowych	Osoby prawne	180.853,00 zł	26.559,00 zł	26.559,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		154.294,00 zł	154.294,00 zł	0,00 zł

Ustalenia:

W wyniku porównania danych zawartych w sprawozdaniach Rb-PDP oraz Rb-27S za 2011 r. z wartościami wynikającymi z dokumentacji podatkowej stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała w sprawozdaniu skutki obniżenia górnych stawek podatkowych.

b) skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych).

Kontrolą objęto prawidłowość wykazania w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) za 2011 r. Zbadano następujące dokumenty:

- sprawozdanie zbiorcze Rb-27S za 2011 r. z dnia 13.03.2012 r. (888D5861E27B08FA Korekta nr 1),
- sprawozdanie Rb-PDP za 2011 r. z dnia 13.03.2012 r. (CF745D2D44747B09),
- uchwałę Nr XXXI/402/2010 Rady Gminy Dobrecz z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie: określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i innych opłat lokalnych w 2011 roku,
- uchwałę Nr IX/104/2007 Rady Gminy Dobrecz z dnia 26 listopada 2007 r. w sprawie: zwolnień w podatku od nieruchomości,
- deklaracje podatników podlegających zwolnieniu na podstawie uchwały Rady Gminy.

Zestawienie skutków wykazanych w ww. sprawozdaniach oraz wynikających z objętych badaniem dokumentów przedstawiono w tabeli poniżej.

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu		Skutki wynikające z dokumentacji podatkowej	Różnica (kol. 4 – kol. 5)
		Rb-PDP	Rb-27S		
1	2	3	4	5	6
Od nieruchomości	Osoby prawne	291.296,63 zł	281.200,13 zł	281.200,13 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		10.096,50 zł	10.096,50 zł	0,00 zł
Rolny	Osoby prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Leśny	Osoby prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Od środków transportowych	Osoby prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Ustalenia:

W wyniku porównania danych zawartych w sprawozdaniach Rb-PDP oraz Rb-27S za 2010 r. z wartościami wynikającymi z dokumentacji podatkowej stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała w sprawozdaniu skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych).

c) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa.

Kontrolą objęto prawidłowość wykazania w sprawozdaniach skutków decyzji wydanych na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa za 2011 r. Zbadano następujące dokumenty:

- sprawozdanie zbiorcze Rb-27S za 2011 r. z dnia 13.03.2012 r. (888D5861E27B08FA Korekta nr 1),
- sprawozdanie Rb-PDP za 2011 r. z dnia 13.03.2012 r. (CF745D2D44747B09),
- rejestry przypisów i odpisów podatków za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.,
- decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowych oraz odroczenia (rozłożenia na raty) zapłaty podatku (zaległości podatkowych) od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych wydane w 2011 r.

Zestawienie skutków wykazanych w ww. sprawozdaniach oraz wynikających z objętych badaniem dokumentów przedstawiono w tabelach poniżej.

UMORZENIA

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu		Skutki wynikające z dokumentacji podatkowej	Różnica (kol. 4 – kol. 5)
		Rb-PDP	Rb-27S		
1	2	3	4	5	6
Od nieruchomości	Osoby prawne	14.260,20 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		14.260,20 zł	14.260,20 zł	0,00 zł
Rolny	Osoby prawne	18.931,50 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		18.931,50 zł	18.931,50 zł	0,00 zł
Leśny	Osoby prawne	22,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		22,00 zł	22,00 zł	0,00 zł
Od środków transportowych	Osoby prawne	4.754,00 zł	4.396,00 zł	4.396,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		358,00 zł	358,00 zł	0,00 zł

Ustalenia:

W wyniku porównania danych zawartych w sprawozdaniach Rb-PDP oraz Rb-27S za 2011 r. z wartościami wynikającymi z dokumentacji podatkowej stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała w sprawozdaniu skutki umorzeń zaległości podatkowych.

ODROCZENIA (ROZŁOŻENIA NA RATY)

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu		Skutki wynikające z dokumentacji podatkowej	Różnica (kol. 4 – kol. 5)
		Rb-PDP	Rb-27S		
1	2	3	4	5	6
Od nieruchomości	Osoby prawne	1.893,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		1.893,00 zł	1.893,00 zł	0,00 zł
Rolny	Osoby prawne	221,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		221,00 zł	221,00 zł	0,00 zł
Leśny	Osoby prawne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Od środków transportowych	Osoby prawne	962,80 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Osoby fizyczne		962,80 zł	962,80 zł	0,00 zł

Ustalenia:

W wyniku porównania danych zawartych w sprawozdaniach Rb-PDP oraz Rb-27S za 2011 r. z wartościami wynikającymi z objętych kontrolą decyzji stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała w sprawozdaniach skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożeń na raty oraz odroczenia terminu płatności.

Ponadto zakresem kontroli objęto wykonanie zalecenia pokontrolnego określonego w punkcie 19 wystąpienia pokontrolnego nr RIO/KF/4104/118/2008 z dnia 31.07.2008 r., dotyczącego rzetelnego i starannego sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych na podstawie danych księgowości podatkowej oraz dokumentacji podatkowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 9-11 i § 7 ust. 3 załącznika nr 34 do ww. rozporządzenia (Dz. U. Nr 115, poz. 781)

W wyniku przeprowadzenia kontroli prawidłowość wykazania skutków podatkowych w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP za 2011 r., stwierdzono że kwoty wynikające z ewidencji księgowej były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach: Rb-PDP Rb-27S rocznym sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do dnia 31.12.2011 r. (powyższe opisano powyżej). W związku z powyższym należy uznać, że zalecenie zostało wykonane.

1.2.8. Windykacja i egzekucja należności podatkowych.

Osoby fizyczne

Kontrolą objęto postępowanie windykacyjne prowadzone przez Wójta Gminy Dobrcz w zakresie przestrzegania obowiązku wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych. Zakresem badania objęto:

- prawidłowość prowadzenia ewidencji upomnień oraz tytułów wykonawczych, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.11.2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.
- podejmowanie działań windykacyjnych przez organ podatkowy w sprawie największych kwotowo zaległości wg stanu na dzień 31.12.2011 roku i stosownie do uregulowań Planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych wprowadzonego Zarządzeniem Nr 65/2010 Wójta Gminy Dobrcz z dnia 31 grudnia 2010r.

Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Wykaz zaległości na dzień 31.12.2011 r.” – podatek od nieruchomości osoby fizyczne ustalono, że stan zaległości na koniec grudnia 2011 r. wynosił 136.937,49 zł (należność główna).

Szczegółowej kontroli poddano postępowania prowadzone wobec 15 podatników podatku od nieruchomości lub ł.z.p. z zaległościami na kwotę 53.505,84 zł o numerach ewidencyjnych: 30243, 30667, 30496, 190045, 180053, 130380, 130143, 130024, 50214, 80228, 70074, 70050, 20920, 20691, 20070.

Łączne zaległości na ww. kontach dzień 31.12.2011 r. wynosiły 53.505,84 zł, co stanowiło 39% ogółu zaległości na koniec 2011 r.

Ustalenia:

- Ad. a) Ewidencja wystawionych upomnień oraz tytułów egzekucyjnych obejmujących zaległości z tytułu podatku: od nieruchomości, rolnego wobec osób fizycznych była prowadzona zgodnie z ww. rozporządzeniem.
- Ad. b) Wierzyciel prowadził kontrolę terminowości spłat zaległości podatkowych. W przypadku stwierdzenia zaległości wystawiał i kierował do zobowiązanych upomnienia. W stosunku do dłużników, którzy nie uregulowali zaległości po doręczeniu upomnienia wystawiał i kierował do Urzędu Skarbowego tytuły egzekucyjne. W sześciu przypadkach po uprzednim wystawieniu upomnienia nie zostały wystawione tytuły wykonawcze. Nie wystawienie tytułu wykonawczego stanowi naruszenie § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.11.2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.), z którego wynika że po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. Powyższa nieprawidłowość stanowi również naruszenie pkt IIIb załącznika Nr 3c pn. „Plan kont dla prowadzenia ewidencji podatków...” wprowadzonego Zarządzeniem Wójta Gminy Dobrcz Nr 65/2010 z dnia 31 grudnia 2010r. Wyżej opisaną nieprawidłowość przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Numer konta podatnika	Rodzaj należności (raty)	Nr upomnienia	Kwota w zł	Numer tytułu wykonawczego/data wystawienia	Kwota w zł
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	30496	III, IV 2009r.	930/2009 z 07.12.2009r.	304,00	183/2012 z 24.05.2012r.	304,00
2.	30667	I, II 2007r.	515/2007 z 06.06.2007r.	114,00	185/2012 z 24.05.2012r.	114,00
3.	130024	III, IV 2009r.	1259/2009 z 11.12.2009r.	191,00	181/2012 z 24.05.2012r.	191,00
4.	130143	III, IV 2009r.	1276/2009 z 11.12.2009r.	360,00	180/2012 z 24.05.2012r.	360,00
5.	180053	III, IV 2009r.	1382/2009 z 11.12.2009r.	466,00	182/2012 z 24.05.2012r.	466,00
6.	130143	I, II 2008r.	461/2008 z 10.06.2008r.	357,26	184/2012 z 24.05.2012r.	357,26
RAZEM x		x	x	1.792,26	x	1.792,26

Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialna jest Pani Beata Sentkowska, zatrudniona w Urzędzie Gminy Dobrcz na stanowisku – podinspektora, do której zgodnie z zakresem czynności z dnia 22.12.2009r. należy wystawianie tytułów wykonawczych. W związku z zaistniałą sytuacją kontrolujący zadali pytanie Pani Beacie Sentkowskiej o przyczynę nie wystawienia tytułów wykonawczych na należności wymienione w kolumnie 3 powyższej tabeli.